HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

ČTRNÁCTIDENÍK ČESKÉ KATOLICKÉ MISIE V CHICAGU

No 3/2001 Cena $ 1.50 FEBRUARY 3, 2001

Blahoslavený Ivan

Svatý Jan pod Skalou s hrobem blahoslaveného Ivana

Byl poustevníkem v 2.polovině 9.století, v povodí řeky Berounky ve středních Čechách. Jeho osobnost je na poli českých církevních dějin méně známá. Podrobnosti o jeho životě se dozvídáme až z poměrně pozdní legendy.

Ivanův životní příběh sahá do dob počátků křesťanství v naší vlasti a historické skutečnosti, které legenda obsahuje, se mísí s pověstmi, které nelze historicky doložit. Vyprávění je však velmi půvabné a plné symboliky, která vede čtenáře k důkladnému zamyšlení. Podle legendy pocházel Ivan z Chorvatska a byl synem knížete Gostomyla a kněžny Eližběty. (Podle jiných pramenů byl původu panonského nebo polabskoslovanského. S největší pravděpodobností však šlo o mnicha Uvana z korvejského kláštera na území západofranckém.) Jeho rodiče přijali křesťanství a rozšířili je ve svém knížectví. Ivan se měl stát, jako nejstarší syn, vladařem. Netoužil však po světské slávě, nýbrž po samotě, kde by mohl sloužit Bohu. Nabídl svůj úřad vládce ve prospěch svých mladších bratrů Sigrida a Edvarda a svému otci sdělil, že nemůže vstoupit do role vladaře, protože se necítí k tomuto úkolu povolán, nemá schopnosti, které světský vladař musí mít, ale při tom ví, že má následovat Krále králů a v jeho službě a v jeho chvále chce prožít celý svůj život. Otec i knížecí rada však doufali, že Ivan své rozhodnutí nakonec změní a byl dokonce určen i den jeho pozdvižení na knížecí stolec. Ivan se však po mnohém rozmýšlení a mnoha modlitbách rozhodl uprchnout. Těsně před uvedením do funkce vladaře při skvělém honu obrátil koně a své družině zmizel. Když už byl bezpečně daleko, pustil svého koně v údolí plném svěžích luk na svobodu a sám pěšky putoval dál.

Tradice vypráví o tom, že místo uprostřed Boží přírody vhodné pro poustevnický život, nalezl Ivan v lesích nedaleko Berounky. Zde se usídlil v jedné jeskyni nedaleko lesního pramene a živil se prací svých rukou, především sběrem lesních plodin. Podle legendy byl též živen mlékem laně, která k němu pravidelně přicházela. Ze své poustevnické samoty občas Ivan vycházel, aby obyvatelům toho kraje, kteří dosud žili jako pohané, hlásal ukřižovaného a vzkříšeného Krista. Zažil při tom mnoho úcty a vděčnosti od lidí čistého srdce otevřeného pro Boha, ale také potupu a posměch od lidí hloupých a zatvrzelých.

Z legendy je velmi známé setkání Ivana s českým knížetem Bořivojem, který na lovu zabloudil až k jeho samotě a nevědomky uštval k smrti laň, která Ivana živila. Kníže pak pozval Ivana na své sídlo na Tetíně, kde se poustevník setkal s kněžnou svatou Ludmilou, které odhalil svůj životní příběh, který byl ostatním lidem dosud skrytý. Potom se zúčastnil Ivan mše svaté sloužené knězem Pavlem Kaichem z Moravy, avšak odmítl nabízené pohostinství a zvláště jakékoli pocty.

Vrátil se zpět do hlubin českých hvozdů, k potokům, jejichž křišťálové vody mu připomínaly proudy vody živé, na místo, které mu označil Bůh jako místo míru, a kde se šepot jeho modliteb přidružil ke zpěvu ptactva a šumění větru v korunách stromů.

Před smrtí posloužil Ivanovi svatými svátostmi kněz Pavel a byl pochován ve své jeskyni. Nad Ivanovým hrobem byla brzy vybudována kaple, která byla zasvěcená svatému Janu Křtiteli a přicházeli sem poutníci z celého okolí, aby poustevníku Ivanovi děkovali za dar víry, na jeho přímluvu si vyprošovali od Boha potřebné milosti a zdraví a mnozí zde také na Ivanovu přímluvu skutečně svých neduhů byli zbaveni.

V letech 1037-1055 kníže Břetislav I. odevzdal kapli s jeskyní i okolím benediktinskému klášteru na Ostrově u Davle, který zde zřídil proboštství nazvané „Svatý Jan pod Skalou". Když byl v husitských válkách ostrovský klášter srovnán se zemí, našli zde mniši útočiště a zřídili opatství. Od konce 16.století vzrůstala úcta k blahoslavenému Ivanovi jako k dalšímu z českých patronů a ochránců a z Prahy byly k jeho hrobu pod vedením jezuitů konány velké pouti. V letech 1657-1766 byl klášter i kostel přebudován v barokním slohu. V 18.století vznikl na počest blahoslaveného Ivana poustevnický řád ivanitů, kteří skládali jednoduché řeholní sliby a žili obvykle u osamělých kaplí, kde konali služby zvoníků a kostelníků. Císař Josef II. však roku 1782 tento řád zrušil a roku 1785 byl zrušen i benediktinský klášter pod Skalou. Kostel se stal farním chrámem a budova opatství byla postupně užívána jako továrna, zámek, nemocnice a učitelský ústav. Po únoru 1948 zde byl sběrný tábor pro odpůrce komunistického režimu a dnes je zde sídlo soukromé křesťanské školy. Svátek blahoslaveného Ivana se slaví 25.června.

Zpracoval Fr.Dušan Hladík

Foto na titulní straně:
Socha bl. Ivana od F. M. Brokofa na Karlově mostě v Praze

Novoroční rozjímání

Ježíš nám dává návod pro nový rok (Mt 11, 29):
Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce.

Vánoční svátky máme za sebou. Nebylo to teprve včera, kdy jsme nervózně pospíchali z obchodu k obchodu ve snaze nakoupit všechno, co k svátkům patří, vybrat dárky a dárečky, které by vzbudily obdiv a zalíbení u milých a milovaných, vystrojit každý kousek domova nezapomenutelným kouzlem vánoc?

Dnes už je po všem: vánoční přípravy i oslavy skončily, život se vrací do normálních kolejí. Majestátný stromek, který ještě před několika dny krášlil náš příbytek, leží pohozený na smetišti, obsypaný spadlým jehličím (pokud ovšem nešlo o továrenský výrobek); stříbřité řetězy a barevná světélka, křehké vánoční ozdoby, jesličky a Mikulášci zabalené v krabicích jsou uloženy v tmavém koutě půdy. Jedinou připomínkou, že byly letošní (či loňské) vánoce tradičně bílé, jsou metrové závěje sněhu a křišťálové rampouchy pod střechami domů.

Do nového roku jsme vkročili celkem klidně, bez napětí loňského milénia: bez zásob lahví pitné vody, chleba a konzerv a dalších potřeb nezbytných k lidské existenci. Poslušné kompjútry, přes varovné předpovědi počítačových expertů, se nenechaly vyprovokovat k stávkám a různým virům. Anebo tomu bylo naopak: lidské mozky se nedaly obelstít a zmást mocnými stroji, které v první den loňského roku měly způsobit celosvětový zádrhel a na čas ochromit naši planetu.

Můžeme si tedy na chvíli oddechnout a věnovat se příjemným starostem, jako jsou zvýšené ceny životních prostředků, zdražený otop a benzin, a podobné maličkosti, které nám přináší každý rok. Dokonce i poštovní úřad zvýšil porto na dopisech a člověku maně napadá, jestli ty jednocentové čtverečky papíru, které se musely v rychlosti natisknout, nestojí víc než loňské tři-a-třiceti centové známky.

Učíme se psát nový letopočet. Jsme sice všichni o rok starší, ale ta jednička na konci tisíciletí přece jen působí důstojněji než nula, anebo dvě nuly, kterými se označoval minulý rok a které, pro nás, bývalé Evropany, byly symbolem určité lidské potřeby; nevypadaly trochu nezvykle na úředních listinách a dokumentech?

Všichni jsme si oddychli, že nastal, alespoň dočasný mír na zemi, a že po dlouhých a často nechutných televizních debatách, nám konečně nastolili nového prezidenta. A když už píšeme o novotách, nesmíme zapomenout na nový český časopis, Hlasy národa, který se zrodil v rukou chicagského pátera Hladíka, a který dokazuje, že naše česká větev, přesazená před lety na americkou půdu, ještě žije a vzkvétá.

Do Nového roku 2001 zvedáme (už pokolikáté!) číši, s přáním, aby tento rok byl úspěšný, klidný a požehnaný; našemu prezidentovi přejeme dobrý vítr do plachet; páterovi Hladíkovi řadu nových předplatitelů a početnou, spokojenou čtenářskou obec!

Vlaďa Williamsová, leden 2001

UPŘÍMNÉ PODĚKOVÁNÍ NAŠIM DOBRODINCŮM

Na potřeby České katolické misie v Chicagu a na rozvoj našeho krajanského tisku - na nové Hlasy národa přispěli:

500 $: Pohřební ústav Švec a synové
100 $: Frank Škubal;
65 $: M. Pleska, J. Uhlir Manufacturig, M. Ratan, M. Lom, P. a E. Folke;
35 $: St. Wenceslaus Church;
25 $: K. M. Chrobáková;
20 $: F. Halčišák;
15 $: M. Rychtera, Ch. Moravec, S. Borysek, K. Schlosberg, K.Turek, M. Vanagas, L. Hromádka, V. Chlachula. L. a J. Buček, J. Zolman. V. Kocourek, L. Gajda, L. a A. Hajduch;
12 $: F. Klaban, J. Jansa;
5 $: J.Tomeček, V. Zolman, B. Friess, J. Sitta, S.Příkazský, R. Dulik

Všem dárcům srdečně děkujeme a vzdáváme křesťanské Pán Bůh zaplať! Jsme vděční všem, kdo sebemenším darem podpoří naši činnost, zvláště při vysoké režii při malém nákladu našich novin a zvýšeném poštovném za noviny od nového roku, s čímž jsme nepočítali. Prosíme, pamatujte na nás ve své štědrosti i nadále. Za naše dobrodince obětujeme pravidelně mše svaté a pamatuje na všechny ve svých modlitbách.

Fr. Dušan Hladík

Doporučte svým přátelům

HLASY NÁRODA

Objednávky na adrese:
Hlasy národa, P.O. Box 508 576,
Cicero, IL 60804 U.S.A.
Tel. (708) 533 - 1050

Liturgická čtení

6.neděle v mezidobí

1.čtení – Jer 17, 5 – 8

Čtení z knihy proroka Jeremiáše.
Toto praví Hospodin:
„Prokletý člověk, který spoléhá na člověka, kdo za svou oporu pokládá smrtelníka, svým srdcem odstupuje od Hospodina! Je jako jalovec na pustině: nic dobrého se mu neukáže, svůj domov má v suchopárné poušti, v solném kraji, kde nelze bydlet.

Požehnaný člověk, který doufá v Hospodina, jehož oporou je Hospodin! Je jako strom, který je zasazen u vod, který své kořeny vyhání k potoku; když přijde vedro, nestrachuje se, jeho listí zůstává zelené, ani v suchém roku nemá starosti, nepřestává nést ovoce."

2.čtení – 1 Kor 15, 12. 16 – 20

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korinťanům.
Bratři!

Káže se o Kristu, že vstal z mrtvých. Ale jak potom mohou říkat někteří z vás, že vzkříšení mrtvých není?

Jestliže tedy mrtví nevstávají, ani Kristus nevstal. A nevstal-li Kristus, vaše víra nemá cenu, protože pak jste ještě ve svých hříších, a jsou ztraceni i ti křes'tané, kteří už zesnuli. Máme-li naději v Krista jen v tomto životě, pak jsme nejubožejší ze všech lidí.

Ale Kristus z mrtvých vstal, a to jako první z těch, kteří zesnuli.

Evangelium – Lk 6, 17. 20 – 26

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Když si ježíš vyvolil dvanáct apoštolů, sestoupil (z hory) a zastavil se na rovině. A s ním velký zástup jeho učedníků a velké množství lidu z celého Judska, z Jeruzaléma i z tyrského a sidónského pobřeží.

Ježíš se zahleděl na své učedníky a řekl:
„Blahoslavení, vy chudí, neboť vaše je Boží království.
Blahoslavení, kdo nyní hladovíte, neboť budete nasyceni.
Blahoslavení, kdo nyní pláčete, neboť se budete smát.
Blahoslavení jste, když vás budou lidé nenávidět, když vás vyloučí ze svého středu, potupí a vaše jméno vyškrtnou jako prokleté kvůli Synu člověka. Radujte se v ten den a jásejte, máte totiž v nebi velkou odměnu; vždyť stejně se chovali jejich předkové k prorokům!

Ale běda vám, boháči, neboť už máte své potěšení.
Běda vám, kdo jste nyní nasycení, neboť budete hladovět.
Běda vám, kdo se nyní smějete, neboť budete naříkat a plakat.
Běda, když vás budou všichni lidé chválit, vždyť stejně se chovali jejich předkové k falešným prorokům!"

Myšlenky k jednotlivým liturgickým čtením

1. čtení

Prorocká řeč je vyjádřena stylem, pro izraelskou literaturu příznačným: v co neostřejším kontrastu, tedy v kontrastu mezi prokletím a požehnáním. V takovém kontrastu je spoléhání na člověka nebo na Hospodina. Text je velmi příbuzný žalmu 1.

Pokušení, spolehnout se na člověka, kterého máme takřka po ruce a místo spolehnutí se na neuchopitelného Hospodina bylo pokušením jak pro jednotlivce, tak pro celý národ. Podobně dnes - je to pokušení pro jednotlivce i pro celek církve.

2. čtení

Vzkříšení Ježíšovo a vzkříšení naše spolu naprosto souvisí. Nejen to. Jsou to základní body víry vpravdě křesťanské. Potíž může být v tom, že člověk má sklony poměřovat a hodnotit vše jen podle schopností a rozměrů své vlastní zkušenosti. A ta je ve srovnání s tvůrčí Boží mocí opravdu nekonečně malá. Tomuto tajemství porozumíme jen tehdy, jestliže pochopíme neodlučitelnou spojitost Ježíšova lidství a našeho lidství. Jedno bez druhého je pro Pavla a autentickou nauku církve nemyslitelné. Pokud jde o vzkříšení, potom je buď oboje, tedy vzkříšení Krista a vzkříšení naše, nebo není nic. Nauku o vzkříšení vysvětluje Pavel např. v listu Římanům 6,23. Mzdou hříchu je smrt a vzkříšení je tedy dokonalé překonání moci hříchu. A tak tedy konsekventně: není-li vzkříšení, není překonán ani hřích – spojitost, která asi běžně křesťana nenapadne, protože smrt vidí spíš jako skutečnost jen biologickou, nikoliv také teologickou. Všechna řešení jen pro tento život nikdy nejsou úplnými řešeními. Člověk, stvořený k obrazu Božímu, původně občan ráje, člověk - křesťan, přijatý Bohem za vlastního, nemůže bez "nebe", tedy bez absolutní a trvalé Boží blízkosti, nic s konečnou platností vyřešit. Pavel vidí naprostou souvislost Ježíše Krista a křesťanů - vzkříšený Kristus je první z nich, nanebevzatá Panna Maria druhá, a my budeme, jak doufáme, v dalším pokračování.

Evangelium

Lukášova verze blahoslavenství, která zde začíná, je obsahově shodná s verzí u Matouše (Mt 5,1-12), je ale literárně jinak zpracovaná. Kontrast mezi slovy "blahoslavení" a "běda" je typický stylistický prostředek biblické literatury, který známe ze Starého zákona (srv. 1. čtení). Nejde zde o vyhlášení definitivních rozsudků nad bohatými, smějícími se atd. Lukáš ale ukazuje, že zatímco chudí a plačící vnímají jak svou pozemskou nouzi, tak svou eschatologickou naději, bohatí a sytí jsou v pokušení žít jen ve svém bohatství a ve své sytosti, a nic neočekávají. Sama chudoba a nouze nadějí není, nadějí je Bůh, ale v nouzi se s ním mnohdy lépe počítá.

Stůl Slova – P. Ing. Aleš Opatrný

Myšlenky k jednotlivým liturgickým čtením

1. čtení

Velmi zkrácený starozákonní text není jen slovem o slušnosti, ani portrétem rytířské ušlechtilosti Davidovy. Zobrazuje Davidův respekt vůči Hospodinovu pomazanému, tedy respekt vůči tomu, co náleží Hospodinu. A David, který se nezbavil svévolně svého pronásledovatele, byl stejně nakonec Hospodinem osvobozen.

2. čtení

Nedělní perikopy jsou cenným nahlédnutím do Písma, ale představují jen výsek z většího myšlenkového celku. Při výkladu některých pasáží, jako je právě tato Pavlova o problematice vzkříšení, by bylo třeba se zabývat větším celkem. A tak zamyšlení nad tímto úryvkem je možné jen jako sledování jedné dílčí myšlenky, byť velmi důležité. Srovnání "prvého Adama", který je na začátku lidstva a hříchu - s "posledním Adamem", Kristem, který je počátkem obnoveného tvorstva, počátkem vzkříšení, vede k naznačení naší budoucnosti. Jako potomci prvého Adama jsme se narodili, potomky druhého se můžeme stát. Pavel připomíná Korinťanům jejich zkušenost: nejdříve žili jako každý jiný, "pozemský" člověk a potom přijali víru, Krista, Ducha - do jejich života přišla nová skutečnost. Naše uvěření v Krista není jen věcí intelektu nebo určitého životního způsobu. Jde o proměnu, proměnu v podobu Kristovu.

Evangelium

Za Kristovými blahoslavenstvími následuje řada Ježíšových výroků, které stavějí velmi obtížné etické požadavky. Zároveň je však zřejmé, že tyto požadavky odpovídají étosu Ježíšova života a že jejich naplňování vede k utlumení řetězců zla, které se po světě stále rozvíjejí. V podstatě se požaduje jednání podle Božího stylu. A odměnou za tato jednání není nikdo jiný a nic jiného, než Bůh sám. Stojí ale za povšimnutí, že splnění těchto požadavků není sankcionováno. Nikde se neříká, že člověk bude tak a tak potrestán, když je nenaplní. Jasné ale je, že nebude-li člověk takto jednat, bude jeho život mít kvalitu života hříšníka, ne kvalitu života Božího syna.

Stůl Slova – P. Ing. Aleš Opatrný

Liturgická čtení

7.neděle v mezidobí

1.čtení – 1 Sam 26, 2. 7 – 9. 12 – 13. 22 – 23

Čtení z první knihy Samuelovy.

Saul sestoupil na poušť Zif a s ním tři tisíce vybraných mužů z Izraele, aby na poušti Zif slídil po Davidovi. V noci David a Abišaj přišli k (Saulovu) mužstvu, a hle – Saul ležel a spal v ohradě vozů, s kopím zabodnutým do země u své hlavy, Abner pak a lid spali kolem něho. Abišaj řekl Davidovi: „Dnes vydal Bůh tvého nepřítele do tvé ruky. Nuže dovol, abych ho přibodl jeho kopím k zemi jedním bodnutím, druhého nebude třeba!“ David však Abišajovi odpověděl: „Nezabíjej ho! Kdo vztáhne beztrestně ruku na pomazaného od Hospodina?“ (Pak) vzal David kopí a džbán vody od Saulovy hlavy a odešli.Nikdo je neviděl ani nezpozoroval a nikdo se neprobudil. Všichni spali, neboť na ně padl tvrdý spánek od Hospodina.

David přešel na protější stranu (údolí), zastavil se na vrcholu hory a zdaleka – byla to velká vzdálenost – volal: „Zde je kopí, králi! Ať sem přijde jeden ze služebníků a vezme ho. Hospodin odplatí každému podle jeho spravedlnosti a věrnosti; vždyť dnes tě vydal Hospodin do mé ruky, ale já jsem nechtěl vztáhnout ruku na pomazaného od Hospodina.“

2.čtení – 1 Kor 15, 45 – 49

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korinťanům.

Bratři!

První člověk, Adam, byl stvořen jako živá bytost, poslední Adam však bude oživujícím duchem.

Ale není napřed to, co je zduchovnělé, nýbrž to, co je živočišné, a potom teprve přijde to, co je zduchovnělé. První člověk byl utvořen ze země, je pozemský, druhý člověk je z nebe. Když někdo pochází ze země, ze země jsou i jeho děti. Když někdo pochází z nebe, z nebe jsou i jeho děti.

My jsme na sobě nesli podobnost s tím člověkem, který pocházel ze země. Stejně tak poneseme i podobnost s tím, který je z nebe.

Evangelium – Lk 6, 27 – 38

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš řekl svým učedníkům:

„Vám kteří posloucháte, říkám: Milujte své nepřátele, prokazujte dobro těm, kdo vás nenávidí, žehnejte těm, kdo vás proklínají, modlete se za ty, kdo vám ubližují. Tomu, kdo tě udeří do tváře, nastav i druhou; kdo ti bere plášť, tomu neodpírej ani šaty. Každému, kdo tě prosí, dávej, a kdo ti bere, co je tvoje, od toho nežádej nic nazpátek. Jak chcete, aby lidé dělali vám, tak i vy dělejte jim.

Jestliže milujete ty, kdo milují vás, co za to můžete od Boha čekat? Vždyť i hříšníci milují ty, kdo je milují. Prokazujete-li dobrodiní těm, kdo je prokazují vám, co za to můžete od Boha čekat? To přece dělají i hříšníci. Půjčujete-li těm, od kterých doufáte, že vám to vrátí, co za to můžete od Boha čekat? Vždyť i hříšníci půjčují hříšníkům, aby dostali stejně tak nazpátek.

Ale milujte své nepřátele, prokazujte dobrodiní a půjčujte, a nic nečekejte zpět. Vaše odměna bude hojná a budete syny Nejvyššího, neboť on je dobrý k nevděčným i zlým. Buďte milosrdní, jako je milosrdný váš Otec!

Nesuďte, a nebudete souzeni, nezavrhujte, a nebudete zavrženi. Odpouštějte a bude vám odpuštěno. Dávejte, a dostanete: míru dobrou, natlačenou, natřesenou a vrchovatou vám dají do klína. Neboť jako měrou měříte, takovou se naměří vám.“

ZE SVĚTA

Papež jemnoval nové kardinály – V neděli 21.ledna 2001 jmenoval svatý Otec Jan Pavel II. 37 nových kardinálů. Mezi nimi jsou dva arcibiskupové ze spojených států ***Edward Michael Egan*** z New Yorku a ***Theodore Edgar McCarrick*** z Washingtonu. Mezi jinými byl kardinálem jmenován také Litevský arcibiskup ***Audrys Juozas Backis*** z Vilniusu. Do kardinálské hodnosti byli dále povýšení dva biskupové a tři kněží, kteří se zvláště vyznamenali svým nasazením ve službách církve, mezi nimi je například Stéphanos II. Ghattas, C.M., koptský patriarcha z Alexandrie v Egyptě a P. Averz Dulles, SJ, emeritní profesor Fordham University v New Yorku. Počet kardinálů, kteří by byli v současné době oprávněni volit papeže, se jmenováním 37 nových kardinálů zvýšil na 128. Počet kardinálů - voličů bude však pouze nakrátko překračovat ustanovených 120. Během příštích měsíců totiž dosáhne několik kardinálů věku 80ti let, kdy pozbývají volebního práva. S nově jmenovanými bude mít církev celkem 180 kardinálů (z toho dva "in pectore" - v srdci papežově). Z celkového počtu současných kardinálů, byl jeden jmenován Janem XXIII., 23 Pavlem VI. a 156 Janem Pavlem II. Nejstarším žijícím kardinálem je ***Corrado Bafile*** z Říma (98) a nejmladšími ***Vinco Puljic*** ze Sarajeva a ***Christoph Schönborn*** z Vídně (oba 56). Pěti biskupům a kněžím starším 80ti let byl titul kardinála udělen jako gesto uznání a vděčnosti za celoživotní službu církvi. Počet kardinálů v jednotlivých světadílech: Evropa: 92 (60 voličů); Amerika (celý kontinent): 50 (39 voličů); Asie: 17 (13 voličů); Afrika: 15 (12 voličů); Oceánie: 4; "in pectore": 2. Kardinálové jmenovaní "in pectore" pocházejí ze zemí, kde jejich zveřejnění není momentálně z hlediska bezpečnosti možné. Tak byl papežem Pavlem VI. jmenován například český kardinál ***František Tomášek*** v roce 1976. Podobně papež ***Jan Pavel II.*** jmenoval čínského kardinála ***Kung Pin-Mei*** v roce 1979. Nejmladším kardinálem 20. století se roku 1901 stal pražský a později olomoucký arcibiskup ***Lev Skrbenský*** z Hříště (1863-1938), kterému bylo v době jmenování 38 let. Nejstarším jmenovaným byl albánský kardinál ***Mikel Koliqui*** (92 let). Nejméně 12 kardinálů dvacátého století je v beatifikačním procesu jako např. ***Josef Beran, Emile Biayenda, Terence Cooke*** nebo ***Stefan Wyszinski***. V České republice má v současné době kardinálskou hodnost český primas a pražský arcibiskup ***Miloslav Vlk*** (kardinálem jmenován 1994). *LOR a ČBK*

Dva češi - Pilip a Bubeník byli zadrženi na Kubě - Kubánská cizinecká policie zatkla v pátek 12.ledna poslance Ivana Pilipa (Unie svobody) a podnikatele Jana Bubeníka. Oba přijeli na ostrov soukromě. Na začátku se zdálo, že budou vyhoštěni pro narušení pobytového režimu poté, co se ve městě Ciego de Avila sešli s disidenty. Záhy je však kubánská vláda označila za agenty USA, kteří pracují pro americkou nadaci pro lidská práva Freedom House. Pilip s Bubeníkem tak s největší pravděpodobností půjdou před soud. České ministerstvo zahraničí se o zadržení dozvědělo od charge d'affaires v Havaně Josefa Maršíčka a reagovalo dvěma ostrými nótami. Vyjádřilo v nich protest proti zadržení obou občanů a zároveň požádalo o jejich okamžité propuštění a vysvětlení postupu kubánské strany. Česká republika snížila své zastoupení na Kubě na úroveň charge d'affaires v roce 1993 poté, co Havana odmítla z politických důvodů dále jednat o svém dluhu vůči bývalému Československu. Vzájemné vztahy se ještě více ochladily, když ČR spolu s Polskem iniciovaly rezoluci odsuzující Kubu z porušování lidských práv. 21.ledna se Pilip a Bubeník poprvé setkali ve vyšetřovací věznici Villa Marista se svými příbuznými: Pilip s manželkou Lucií a Bubeník se svým bratrem. Stalo se tak den poté, co Havana umožnila návštěvu českému charge d'affaires Josefu Maršíčkovi. Oba uvěznění, kteří se na Kubě setkali s disidenty, jsou obviněni z porušení paragrafu 124 trestního řádu a článku 99, podle něhož se prohřešili "činy proti bezpečnosti státu a spolčování s jinými za účelem vyvolání povstání". Za to jim hrozí trest ve výši minimálně 5 let. Ve vazbě mohou strávit 60 dní. Pokud vyšetřování neskončí do této doby, může soud prodloužit pobyt ve vazbě až na 180 dní. ČR se rozhodla vyslat na Kubu misi složenou ze zástupců všech parlamentních stran. K propuštění zadržených vyzvaly Kubu Evropský parlament a význační evropští politikové a zrovna tak i představitelé USA. *Carolina*

Politický převrat na Filipínách - Bývalý filipínský prezident Joseph Estrada, který rezignoval, opustil 20.ledna s rodinou manilský prezidentský palác. Spojené státy uvítaly jmenování bývalé viceprezidentky Glorie Macapagalové-Arroyové prezidentkou Filipín. Na vývoj na Filipínách příznivě reagovaly rovněž Singapur a Thajsko. Estrada, který rezignoval až po nátlaku stovek tisíc demonstrantů v ulicích Manily a demisi většiny ministrů a armádních generálů, po jmenování Macapagalové-Arroyové krátce před odjezdem z paláce řekl, že má o ústavnosti tohoto kroku "vážné pochybnosti": "Odcházím z prezidentského paláce v zájmu míru a aby v zemi mohl začít ozdravný proces. Vážně pochybuji o legalitě a ústavnosti jmenování prezidentky. Nechci ale bránit obnově jednoty a pořádku v naší společnosti. Odcházím s vděčností za to, že jsem dostal příležitost sloužit našemu národu," řekl 63letý muž novinářům. Macapagalová-Arroyová (53) oznámila, že do funkce ministra financí nové vlády hodlá jmenovat bývalého senátora Alberta Romula, který byl ministrem rozpočtu v dob, kdy stála v čele státu prezidentka Corazon Aquinová. Chystá se rychle jmenovat i ostatní členy vlády. Novinářům sdělila, že vůči Estradovi neplánuje žádné konkrétní kroky, že nechá jednat justici, která ho již dříve obvinila z korupce.

"S prezidentkou Glorií Macapagalovou-Arroyovou jsme v minulosti velmi úspěšně spolupracovali a těšíme se, že v budoucnu společně americko-filipínské vztahy ještě posílíme," uvedlo v prohlášení americké velvyslanectví v

Manile. USA jsou potěšeny, že prezidentská krize na Filipínách byla vyřešena demokratickou a ústavní cestou. Podle singapurských představitelů zaručí jmenování Macapagalové-Arroyové Filipínám stabilitu a návrat do normálních poměrů. Očekává se také pozitivní vliv na ekonomiku a posílení filipínského pesa. Thajské ministerstvo zahraničí oznámilo, že Bangkok je připraven udržet s novým vedením v Manile dobré vztahy a spolupráci ve všech bodech.

Filipínská prezidentka Gloria Madapagalová-Arroyová zdědila po předchůdci Josephu Estradovi zcela prázdnou státní pokladu. Sdělil to 24.ledna bývalý žalobce v Estradově procesu Joker Arroyo. Loni vláda ohlásila rozpočtový deficit vyšší než 136 miliard filipínských pesos (2,8 miliardy dolarů), což byl víc než dvojnásobek původně předpokládaného schodku. Pro letošek Estradova vláda předpověděla deficit 130 miliard pesos. Nový ministr financí Alberto Romulo oznámil, že po předchozí administrativě zůstalo hodně pohledávek a že deficit bude zřejmě ještě vyšší. Jiný vládní zdroj tyto nezaplacené účty odhadl na 70 miliard pesos. Vláda Estradovi nařídila, aby neodjížděl ze země, protože musí být k dispozici při vyšetřování vlastní korupční aféry. Estradovo vyšetřování už bylo zahájeno. Má trvat 60 dní a mezi zkoumanými přečiny má být rovněž i to, zda se nedopustil hospodářského plenění, za něž může dostat trest smrti. *ČTK*

Ekologická havárie u Galapážských ostrovů - Tanker Jessica, který přepravoval 600 tun topného oleje, najel 16. ledna na mělčinu v Zálivu ztroskotání asi 800 metrů od břehů nejvýchodnějšího galapážského ostrova San Cristóbal. Mazut, který se vylil do moře, zamořil mořskou hladinu na ploše 1200 kilometrů čtverečních, a zasáhl břehy ostrova Santa Fé, který je domovem mnoha kolonií lachtanů a mořských leguánů. Ekvádorský ministr životního prostředí Rodolfo Rendón vyzval mezinárodní společenství o naléhavou pomoc, aby se ropná skvrna dostala pod kontrolu. Do moře se vylily více než dvě třetiny převáženého množství mazutu. Skupina amerických odborníků přečerpala asi 160 tun oleje, které ještě zůstaly na tankeru, do velkých nafukovacích plováků, odkud byly přečerpány na plavidlo ekvádorského námořnictva. Na vyproštění a odtažení ztroskotaného tankeru se podílela tři ekvádorská plavidla. Souostroví Galapágy, které patří Ekvádoru od roku 1832 a je od něho vzdáleno asi tisíc kilometrů, tvoří přes sedm desítek ostrovů, ostrůvků a útesů. Je domovem vzácného rostlinstva a zvířeny včetně sloních želv. Ostrůvek Santa Fé měří 24 kilometrů čtverečních a poskytuje útočiště především vzácným druhům terejů, kachen a lachtanů. Vědecká stanice Charlese Darwina zřídila dvě střediska pro pomoc zvířatům zasaženým ropou. Kapitán a jeho 13členná posádka byli zadrženi na San Cristóbalu. Ke ztroskotání tankeru došlo vinou kapitána, který si spletl světelnou bóji, která upozorňovala na nebezpečí najetí na mělčinu, s majákem v Punta de Lido. Podle vlastních slov se "stal obětí přílišné důvěry, že tuto oblast velmi dobře zná." *ČTK*

Američtí novináři zahynuli v letadle české výroby - Dva lidé přišli o život při pádu malého letadla typu L-39 české výroby 25.ledna poblíž amerického Denveru. Podle agentury AP se obětí havárie stali redaktor a zpravodaj listu Wall Street Journal. Stroj se zřítil do pole krátce po startu z letiště Front Range v okrese Adams. Po pádu letoun začal ihned hořet. Nákladní letecká společnost Atlas Air, kterou redaktor založil a řídil, informovala, že letadlo bylo přichystáno na půlhodinový let. *ČTK*

Americká NASA nabídla Rusku pomoc při likvidaci ruské orbitální stanice Miru - Řízený sestup orbitální stanice Miru se plánuje na začátek března. Část stanice má shořet v zemské atmosféře, zbytek spadne do Tichého oceánu ve vzdálenosti 500 až 1500 kilometrů od Austrálie. K vesmírnému komplexu se vypravila kosmická loď Progress M1-5, vezoucí na Mir více než dvě tuny paliva, potřebného pro brzdný impuls k jeho řízenému sestupu z oběžné dráhy. Operace při řízeném sestupu orbitální stanice Mir k Zemi a následné potopení stanice v Tichém oceánu jsou plně v kompetenci ruských odborníků a Rusko také nese veškerou odpovědnost za uskutečnění této akce, aby se při likvidaci kosmické stanice zabránilo jakýmkoli technickým i ekologickým problémům. Americký Národní úřad pro letectví a vesmír (NASA) nabídl ruskému Středisku pro řízení kosmických letů (CUP) pomoc při likvidaci orbitální stanice Mir pro případ, že by při této operaci nastaly nějaké problémy. Na žádost ruské strany byla vytvořena komise, v níž jsou zástupci ministerstev obrany a zahraničí USA, kosmického velení a NASA; účast americké strany se omezí pouze na sledování sestupu Miru z oběžné dráhy.

Rakouskem se šíří 'vepřový' skandál - V Rakousku, které si vždy zakládalo na pověsti ekologicky čistých produktů, se uzavírají další a další farmy, které jsou podezřelé z užívání nelegálních substancí pro výkrm vepřů. Celá třetina z 56 testů, které proběhly na celém území Rakouska na přítomnost antibiotik a nezákonných hormonů v mase vepřů, byla pozitivní. Uvedl to mluvčí ministerstva zdravotnictví Gerald Grosz s tím, že maso tak nesplňuje příslušné zdravotně – spotřebitelské normy. Nasazování hormonů při chovu zvířat, která jsou určena k výrobě potravin, je v Rakousku zakázáno. Velmi přísné předpisy platí i pro používání léků, které musí ve většině případů schválit příslušný zvěrolékař. Hormony urychlují růst jatečních kusů, zatímco některé léky, zejména antibiotika, antiparazitika a prostředky na posílení srdce a krevního oběhu zase zajišťují jejich dobré zdraví, zanechávají ale rezidua v mase a v orgánech zvířat, takže by člověk požitím takového masa konzumoval tyto látky druhotně, což je krajně nežádoucí. Kauza však není jen rakouskou záležitostí, ale nejméně ve stejné míře, jsou do ní zataženi i pěstitelé z německého Bavorska. Německý deník Süddeutsche Zeitung zveřejňuje odhad ochránců zvířat, že skandál s vepřovým zasahuje 1400 malých pěstitelů. Z toho 900 pěstitelů je v Německu a 500 v Rakousku. *ČTK*

Z VLASTI

Carolina od 10. do 24.ledna 2001

Politické události

Sněmovna přijala novelu zákona o České televizi, stávka trvá

Na své mimořádné schůzi v pátek 12.ledna poslanecká sněmovna ve snaze řešit krizi České televize (ČT) odvolala Radu ČT a následně projednávala novelu zákona o ČT, který byl pak definitivně schválen 23.ledna hlasy ODS a ČSSD, když se vrátil ze senátu. Poslanci odmítli návrh Senátu a potvrdili svou verzi, na níž se usnesli 12.ledna. Novelu přes některé výhrady týž den podepsal prezident Václav Havel. Zákon zvyšuje počet členů Rady ČT, kontrolního orgánu, z devíti na patnáct a každé dva roky se obmění třetina. Radní bude volit i nadále sněmovna, ale nikoliv na základě stranických nominací, nýbrž na návrh různých společenských organizací. Rada bude nadále jmenovat generálního ředitele a kontrolovat hospodaření ČT, ale její jednání budou veřejná. Na přechodnou dobu převádí zákon některé pravomoci Rady ČT na poslance, budou např. volit prozatímního ředitele, na jehož místo jsou horkými kandidáty Karel Kochman (šéfproducent ČT) a bývalá ředitelka TV Prima Kateřina Fričová.

Situace v České televizi však zůstává i nadále napjatá. Zaměstnanci, kteří odmítli volbu nového generálního ředitele ČT stranicky nominovanou Radou ČT, vstoupili 1.ledna do stávky. Devítičlenná rada, kterou podle stranického klíče zvolila loni na jaře Poslanecká sněmovna, odvolala 12.prosince generálního ředitele Dušana Chmelíčka a 20.prosince jmenovala do funkce Jiřího Hodače. Ten byl pro pracovníky zpravodajství nepřijatelný také pro své údajné kontakty s ODS. Generální ředitel ČT Jiří Hodač rezignoval ve čtvrtek 11.ledna ze zdravotních důvodů. Týž den přišlo na pražské Václavské náměstí i další místa republiky několik desítek tisíc občanů znovu vyjádřit podporu vzbouřeným zaměstnancům ČT. Stávkový výbor Hodačovo odstoupení uvítal, stávku však neodvolal. Požaduje totiž i odchod Hodačem jmenovaného managementu, např. ředitelky zpravodajství Jany Bobošíkové a zrušení výpovědí, které jeho lidé udělili.

Petr Mach byl odsouzen na pět let

Bývalý prezident fotbalového klubu Sparta Praha Petr Mach půjde podle verdiktu Vrchního soudu v Praze ze 17.ledna na pět let do vězení za daňový únik. Toho se dopustil před osmi lety, když nepřihlásil k proclení vůz BMW 850 v hodnotě 1,3 milionu korun. Mach se hájil tím, že šlo pouze o testovací automobil, který nevlastnil, a že kauza má politické pozadí. Mach byl totiž v minulosti sponzorem ODS. Soudkyně však sdělila, že byly splněny všechny náležitosti kupní smlouvy, což potvrdil i německý prodejce. Rozsudek je konečný, ale Machův obhájce chce podat stížnost pro porušení zákona ministru spravedlnosti.

Miloš Zeman jednal v Mnichově o investici BMW

V úterý 23.ledna navštívil předseda vlády Miloš Zeman Mnichov. Premiér se v Bavorsku snažil zvýšit české šance na získání investice v hodnotě 20 mld. pro výstavbu nové obří automobilky, kterou hodlá založit automobilový koncern BMW. Továrnu chce BMW postavit do roku 2004 a vyrábět v ní asi 200 tisíc vozů ročně. Nabídne tím také řadu pracovních míst, v továrně by mělo pracovat kolem 3 tisíc lidí. O zakázku se bude muset Česko poprat se dvěma zájemci z Německa, šance Maďarů a Španělů se zdají být podle německého tisku mizivé.

Zeman během návštěvy jednal jako vůbec první premiér ČR s mluvčím landsmansaftu Johannem Böhmem, došlo taktéž na otázku sudetských Němců. Tohoto problému se týkalo i setkání s bavorským premiérem Edmundem Stoiberem, což je jistým krokem vpřed. Praha totiž doposud za svého jediného partnera v této otázce prohlašovala spolkovou vládu v Berlíně. Premiéři uzavřeli dohodu o vytvoření česko-bavorského fóra, které se však podle Zemana nebude zabývat majetkovým vypořádáním, tuto kapitolu považuje premiér za uzavřenou.

Uctěna památka Jana Palacha

Památku Jana Palacha, českého studenta, který se 16.ledna před 32 lety zapálil na protest proti letargii české společnosti po okupaci vojsky Varšavské smlouvy a na následky popálení 19. ledna zemřel, uctilo několik desítek lidí v Praze i jeho rodných Všetatech na Mělnicku. Obě pietní akce se letos konaly bez účasti politických špiček. Na Palacha si však vzpomněli také v Bruselu. Velvyslanci i bruselští politici se shodli na tom, že Palachova oběť má evropský význam a zaslouží si proto památku v "hlavním městě Evropy". V jedné z městských čtvrtí mu proto odhalili pomník, který francouzským a vlámským nápisem připomíná Palachův čin.

Šrejber odsouzen na 5,5 roku

Městský soud v Praze odsoudil 19.ledna podnikatele, bývalého tenistu a sponzora ODS Milana Šrejbera k trestu odnětí svobody v délce 5,5 roku. Uznal jej vinným ze zneužívání informací v obchodním styku. Rozsudek ještě nenabyl právní moci, protože se žalovaný na místě odvolal. Zmíněného trestného činu se dopustil v letech 1995 a 1996, když svou společnost Šrejber Tennis Investing nelegálně obohatil o 13 milionů korun. V rozporu se zákonem o investičních společnostech a fondech uzavřel na podzim 1996 komisionářskou smlouvu mezi makléřskou společností ILCO a Šrejberovou investiční společností, ve které figuroval coby prodávající, kupující i makléřská firma. Proto mu soud také nařídil pětiletý zákaz činnosti v čele obchodních společností.

Ze Slovenska

Rakouská spořitelna Erste Bank kupuje Slovenskou spořitelnu

Ministryně financí Brigita Schmognerová podepsala 11.ledna s generálním ředitelem rakouské spořitelny Erste Bank Andereasem Treichlem smlouvu o koupi největšího slovenského peněžního ústavu. Za 87,16 % akcií Slovenské spořitelny zaplatí

Erste Bank 425 milionů eur, což odpovídá 1,78násobku prognózované účetní hodnoty banky k poslednímu dni uplynulého roku. Podle člena výběrové komise Vladimíra Tvarosky nabídla Erste Bank lepší podmínky než ostatní účastníci tendru - italská Unicredito a rakouská Creditanstalt/Bank Austria. Slovenskou spořitelnu, na kterou připadá 28% všech vkladů na Slovensku, vláda očistila od většiny špatných úvěrů. Erste Bank tak touto koupí pokračuje v budování středoevropské sítě (svou účast má již v Maďarsku i v České spořitelně).

Vláda schválila Evropskou chartu menšinových jazyků

Slovenská vláda schválila 17.ledna Evropskou chartu menšinových a regionálních jazyků. Podle ministra zahraničí Eduarda Kukana by tento krok mohl znamenat posílení slovenské pozice v Radě Evropy. Koaliční rada se dohodla i na vládním usnesení, které doporučuje Akademickému senátu nitranské univerzity, aby vytvořil maďarskou fakultu. Vicepremiér Pal Csaky řekl deníku Sme, že vláda respektuje akademickou svobodu a z tohoto hlediska má senát rozhodující slovo. Představitelé Matice slovenské však považují přijetí charty za výrazné porušení suverenity a územní celistvosti Slovenska. Matice je připravena vysvětlovat občanům dosah charty a nabádat je k ochraně slovenských práv.

Ekonomika

Plánovaný schodek rozpočtu se prohloubil o deset miliard

Státní rozpočet skončil v minulém roce s deficitem o deset miliard korun větším, než bylo plánováno. Zatímco vláda počítala s deficitem ve výši 35,2 miliardy korun, celková cifra se pohybuje kolem 46 miliard. Příčin vyššího schodku je několik. Především byly výrazně překročeny sociální výdaje, a současně se vybralo méně na spotřebních daních a dani z přidané hodnoty kvůli vyšším cenám pohonných hmot. Řidiči totiž v důsledku rekordního nárůstu cen kupovali méně nafty a benzínu. Předseda sněmovního rozpočtového výboru Vlastimil Tlustý (ODS) uvedl, že již nehodlá tolerovat vládě Miloše Zemana další navyšování rozpočtových schodků. ODS nepodpoří vydání státních dluhopisů nad rámec schváleného deficitu a zároveň bude zřejmě požadovat snížení deficitu rozpočtu na rok 2002 o částku, o níž byl překročen rozpočet v loňském roce. Výše deficitu nijak nepřekvapila zástupce čtyřkoalice, kteří tento výsledek považují za společnou práci smluvněopoziční ČSSD a ODS.

Loterie v České republice prosperuje

Sazka, největší tuzemská loterijní společnost, vykázala v roce 2000 podle předběžných výpočtů za loterie a sázkové hry rekordní tržby ve výši 6,9 miliard korun. Oproti roku 1999, kdy utržila 5,991 mld. tak navýšila tržby téměř o miliardu. Výhry byly rovněž enormní, a to na celkové úrovni 3,6 miliard, čímž se přibližně polovina tržeb vrátila sázejícím zpět. Nejvyšší výhrou v historii společnosti bylo 61 mil. korun ve Sportce, vyplacených rovněž loni.

Kurzovní lístek ČNB 25. 1. 2001

EUR, 1	34.995
Francie, 1	5.329
Itálie, 1000	18.053
Rakousko, 1	2.540
SRN, 1	17.872
Kanada, 1	24.866
Slovensko, 100	80.126
USA, 1	37.532

Kultura

Zemřel historik Josef Polisenský

Ve čtvrtek 11.ledna zemřel profesor obecných dějin Univerzity Karlovy Josef Polisenský (*16.12.1915 v Prostějově), jeden z nejvýznamnějších moderních českých historiků. Za svůj život vytvořil více než stovku knižních publikací, ve kterých zachycoval české dějiny v evropském kontextu (např. Nizozemská politika a Bílá hora, Anglie a Bílá hora). Působil jako profesor obecných dějin na Univerzitě Karlově v Praze a na Palackého univerzitě v Olomouci. Zkoumal také dějiny a kultury Latinské Ameriky (v roce 1967 založil Ústav iberoamerických studií). MF Dnes připomněla, že po roce 1989 mohl znovu přednášet na UK, což od 70. let nesměl.

Filmová přehlídka Projekt 100 opět v českých kinech

Sedmým ročníkem pokračuje od čtvrtka 18. ledna putovní přehlídka filmů patřících k nejlepším dílům světové kinematografie. Projekt představuje v 85 městech 12 titulů, které nikdy nebyly v distribuci českých kin. Jde o snímky, o kterých lidé vědí, slyšeli o nich, ale málokdo měl příležitost je vidět. Jejich škála se pohybuje od nekonvenčních hudebních projektů až po filmy, které v době vzniku bořily nejrůznější tabu. Cílem akce je vyplnit mezery ve filmografii proslulých tvůrců nebo naopak objevovat neznámé režiséry. Některé z filmů projektu budou také součástí Mezinárodní přehlídky filmu, televize a videa Febiofest 2001, který byl zahájen v Praze 24.ledna. Ten se letos uskuteční v Praze a v dalších 11 českých a sedmi slovenských městech, kde představí více než 460 filmů ze 44 zemí všech kontinentů.

Sport

Loprais pošesté králem africké pouště

Již šesté vítězství v rallye Paříž - Dakar v kategorii kamionů si na své konto připsal jezdec kopřivnické Tatry Karel Loprais, jehož posádku tvořili spolujezdci Josef Kalina a Petr Hamerla. Závěrečnou etapou v neděli 21.ledna tak skončil v pořadí 23.ročník legendárního pouštního maratónu. Lopraisova Tatra letos vyhrála s největším náskokem v historii kategorie kamionů, když své soupeře předstihla více než o osm hodin. Získat prvenství však nebylo lehké. "V první marocké etapě nás postihl defekt kola a o den později jsme prorazili chladič. To byla asi nejtěžší chvíle soutěže," uvedl v Lidových novinách Loprais. Pořadatelé podle něho vsadili na tradiční náročnost terénu. "S nákladákem se nedá jet v dunách jako s autem stopadesátkou. Kdo neudrží vášně, tak za nějaký čas kamion oddělá," tvrdí Loprais.

Stručně

* Český útočník Colorada Milan Hejduk se dostal do čela střelců NHL, když v zápase proti Anaheimu 21.ledna zaznamenal svůj 28. gól.

* Česká běžkyně na lyžích Kateřina Neumannová vyhrála závod Světového poháru. V americkém Salt Lake City zvítězila v kombinačním závodě na 5 km klasickou a 5 km volnou technikou. V závodě na 5 km klasickým způsobem doběhla druhá.

Dopis Otce Jana Meda SDB z Indie

Manipur 5.prosince 2000

Drazí přátelé!

Posílám Vám pozdrav a přání všeho dobrého k vánocům. Také nový rok nám přinese Boží milost, protože Kristus Pán bude s námi.

Rád bych Vám něco řekl o naší manipurské situaci a o naší práci. Předem děkuji všem, co mi poslali nějakou pomoc a Vám ostatním děkuji za Vaši dobrotu a lásku, se kterou sledujete celou misijní práci ve světě a také v naší Indii, kde situace je všelijaká. Jistě máte v novinách zprávy o pronásledování křesťanů v Indii. Je to pravda, ale není to všude a ustavičné. Ujišťování a slibů je moc, ale zdá se, že naši „přátelé" se snaží vytlačit křesťanství z mapy Indie. Právě teď bylo v novinách veřejné vyzvání budhistům spojit se s hinduismem a postavit se proti křesťanům a proti mohamedánům. Taková a podobná prohlášení jsou na denním pořádku. Zde na horách, kde jsou většinou křesťané nebo animisté, „někdo" staví hinduistické modly a svatyně a ty se potom už nesmějí zrušit. To by bylo „utlačování náboženství". Mohl bych jít dále s podobnou litanií. Modlíme se , aby dobrý rozum a Boží pomoc zabránily horšímu.

Prozatím se zde může pracovat a snažíme se dělat pro naše lidi, co je možné a pracujeme pro všechny bez rozdílu na kmenu nebo náboženství. Jsme právě na konci školního roku a také na konci roku 2000 a je dobré rozhlédnout se nazpátek a ocenit, co se udělalo minulý rok. Tak Vám to rád sděluji:

Jsou zde ve městě děti těch rodin, které se sem uchýlily a žijí jako nádeníci nebo pracovní síly, aby se uživily. Není to snadné a i když mají co jíst, nemohou si dovolit poslat děti do škol, kde se musí platit. Ve státních školách, zvláště v obecných třídách, je výchova ubohá. Kdo se nedostane do lepší školy, zůstane na nejnižší úrovni. Ve vesnicích je to horší. Mládež se potřebuje umístit ve slušných školách a to jsou naše školy v misijních střediscích. O ně se musíme starat a dát všechno nebo aspoň část v internátech. To je moje práce.

Snad Vás bude zajímat, kolik dětí jsme s Vaší pomocí mohli vychovat na farách a u sestřiček. Nezmiňuji se o duchovní práci, která je naším prvním cílem. Potřebujeme také vychovávat děti, aby měly nějaký pojem o světě. Na to potřebují vzdělání. V roce 2000 jsme s Vaší pomocí mohli platit školní poplatek pro 333 dětí (High School = obecná a střední škola). Mimo to máme 184 dětí, které udržujeme v internátech, a pro které platíme aspoň částečně nebo úplně, co potřebují. Jiné podporujeme ve vyšších školách a při tom pomáháme rodinám, které to potřebují. Neříkám, že je to moc, ale aspoň se něco dělá a každá kapka pomáhá.

A jak jsem Vám psal už dříve, že je třeba dát něco na budování internátu pro chlapce. To dílo je už skončené a doufám, že bude možno vystavět také internát pro dívky. Oba dva internáty jsou při naší universitní koleji ve středisku Maram.

Nechám stranou podrobnosti, ale upřímně mohu říci, že všechno se mohlo udělat s Vaší pomocí. Jistě Pán Bůh sám vám bude děkovat za tolik dětí, které jste podporovali. Tak je jim možné pozvednout se k lepší budoucnosti a obohatit celou společnost. I já Vám děkuji z celého srdce a budu se modlit za Vás, za Vaše rodiny a za celou vlast, která se také obohacuje, když s láskou dává pomoc těm nejchudším.

Dříve než se rozloučím, musím Vám sdělit ještě další zprávy z našeho života. Právě tento týden dva mládenci odvedli jednoho našeho kněze (29 let starého) a v lese ho zastřelili. Nevíme proč, ale snad chtěli peníze nebo zastrašit celou komunitu. Modlíme se za toho kněze a ještě více za ty darebáky, kteří si cení života tak málo. A prozatím pracujeme jako dříve. Nyní prožíváme dva měsíce vánočních prázdnin, které jsou plné oslav. Každá vesnice má sjezdy, kongresy a soutěže. Tak to bude až do února. Je to tak dobře, protože se lidé poznávají navzájem a cítí se jako jedna rodina.

Do nového roku 2001 Vám přeji všechno dobré a Boží milost pro Vás osobně a pro Vaše rodiny a přátele. Každý z nás musí děkovat našemu dobrému nebeskému Otci, který se o nás stará a miluje nás. Potřebujeme jeho pomoc vždycky a on Vás také na přímluvu Maminky našeho Spasitele bude doprovázet v životě na cestě k Němu. Vzpomeňte si na nás a pomáhejte našim dětem, aby měly lepší budoucnost. Mnoho štěstí a požehnaný nový rok.

Váš v Kristu Pánu
Jan Med SDB

Prosba o pomoc:

Jako dříve jsme rádi, když nám pošlete balíčky na naši adresu: Don Bosco School, Impal – Manipur, 795001, INDIA. Peněžní příspěvek se může poslat též na tyto adresy Božena Medová, Březinova 13, CZ 586 01 Jihlava, Jan Med, Salesiánská Inspektorie Dona Boska, Kobyliské nám. 1, CZ 182 00 Praha – Kobylisy. Nebo ČSOB Praha číslo účtu 8002-0100 395783/300 v.s. 30

Annemarie Bock
Pomáhající ruce

Český Don Bosko

V sobotu 20. ledna 2001 v 10 hod. Mons. Jan Graubner, arcibiskup olomoucký a metropolita moravský uzavřel slavnostně v kostele sv.Mikuláše ve Fryštáku, ležícím mezi Holešovem a Zlínem, diecézní proces o životě, ctnostech, zázracích a pověsti svatosti Služebníka Božího P.Ignáce Stuchlého, prvního českého salesiána (1869 – 1953).

Otci arcibiskupovi byla to událost obzvlášť drahá, neboť vyrostl v rodině salesiánských spolupracovníků. Jeho rodiče vlastnili ve Strážnici velkoobchod s textilním zbožím a během německé okupace zásobovali salesiánské ústavy látkami. A při své zdejší návštěvě mi Otec arcibiskup prozradil, že jmeniny slaví na svátek sv.Jana Boska, neboť mu byl při narození zasvěcen.

Nikdo z lidí, se kterými jsem se v životě setkal, mne neovlivnil tak hluboce jako český Don Bosko. Při prvním setkání jsem měl 12 roků a on byl usměvavý 70 letý stařeček, plný životního elánu, jemuž přímo jiskřily jeho krásné čisté oči. Dovedl opravdu ukrást naše mladá srdce, aby je předložil Nebeské Matce a Jejímu Synu. Jasně si vzpomínám, když jsem se po skončení německé okupace radovali z osvobození, s pohledem zahleděným do budoucna jasně předpověděl, jaké hrůzy komunistického pronásledování nás očekávají v blízké budoucnosti. Tehdy jsme to pokládali za nemožné a byli jsme překvapeni, že on takový optimista během německé okupace, může mluvit o něčem podobném. Dokonce se zmínil, že on sám bude vyhnán ze salesiánského domu a zemře v cizím domě. Don Stuchlý (slovo Don se v italštině užívá jako u nás Pater) uvedl do naší vlasti salesiány ve svých 58 letech, tedy v době,kdy již mnozí myslí na důchod, ale on vyhrnul rukávy a dokázal pracovat jako mladík. Ostatně jeho život je opravdovým bojem o duše dle salesiánského hesla: Da mihi animas – coetera tolle! Dej mi duše – ostatní si ponech!

Životopis našeho služebníka Božího je protkán nadpřirozenými zásahy a dosti těžko se dává dohromady, neboť on sám byl neobyčejně skromný a o sobě téměř nikdy nemluvil a vše, co vykonal, pokládal za dílo Boží Prozřetelnosti. Moje poslední osobní setkání pokládám za neobyčejnou milost Boží. Byl jsem tehdy přesunut z koncentračního tábora v Oseku u Duchcova do výcvikového vojenského tábore k PTP (Pomocný Technický Prapor) na Libavu a odtud, když jsme se naučili, jak střílet a bránit vlast krompáčem a lopatou na stavbách, byli jsme rozesláni po celé Moravě. Tehdy jsem se dozvěděl, že stařeček Stuchlý je hlídán v nemocnici ve Zlíně. A tak se mi podařilo s trochou štěstí dostat se k němu. Se mnou jel také jeden 11 letý salesiánský oratorián, aby se mnou navštívil „svého nemocného dědečka". Bylo to setkání otce se synem. Ale neronily se slzy. Stařeček Stuchlý se čtverácky usmíval, neboť „nikdo nám nemůže nic zlého udělat, vždyť jsem v rukou Božích" a mně řekl, jaká budoucnost mne čeká a dosud se všechno splnilo!"

Fryšták u Holešova, kde stařeček Stuchlý prožil většinu posledních 27 roků svého života, je vzdálen od svatého Hostýna 3 hodiny přes lesnaté kopce. A tam chodil pěšky každou sobotu, aby mohl zpovídat poutníky. Byl přirovnáván ke sv. faráři Arskému pro svou lásku ke „zpovědnici". Jeho kněžské srdce, plné otcovské lásky je nám stále otevřené a čeká, aby za nás i z nebe orodovalo.

Když všechno nás opouští
a srdce nám krvácí,
ty dovedeš pomoci
ctihodný Ignáci!

Karel Chrobák

Z MYŠLENEK SV.FRANTIŠKA SALESKÉHO

Kdo má rád lidi, ten je bude chápat; kdo však lidi chápe. Ten je musí mít rád.

* * *

Nemysli úzkostlivě na to, co tě může potkat zítra. Týž věčný Otec, který se o tebe stará dnes, bude se o tebe starat i zítra a pozítří. Nesešle na tebe žádné utrpení, a jestliže ti nějaké utrpení přece jen pošle, pak ti dá také odvahu k vítězství nad ním, abys ho snesl.

* * *

Hřích, který člověka bolí, má za následek, že se člověk stává hluboce a odevzdaně pokorný a že se podrobuje Bohu. A tak je takový člověk pozvedán k sladké a bezmezné důvěře v božskou dobrotu, aniž ho trýzní bolest nebo strastiplný hněv.

* * *

Chci ti říct veliké slovo. Poznávej jen to a uvažuj jen o tom, co od tebe chce Bůh; a co chce, to se snaž uskutečňovat s radostí v srdci anebo aspoň s odvahou v duši. A nejenom to, Boží vůli máš milovat!

* * *

Máme-li opravdu v srdci posvátnou touhu, dospějeme opravdu k lásce. Neboť velký přítel našeho srdce nám vkládá tuto touhu do duše jen proto, aby zrodilo lásku – jako se strom obsype květy, aby dozrály v chutné ovoce.

* * *

Všechno, co děláš z lásky, je láska. A míra lásky? To je láska bez míry.

Sv. František Saleský zemřel v r.1622. Byl 20 let biskupen v Ženevě ve Švýcarsku. V době rozjitřené Kalvínovou reformací žil velmi chudě, často v nebezpečí života. Svou vznětlivou povahu dovedl tak ovládat, že se stal příkladem moudré trpělivosti a učitelem duchovního života. Svátek má 24.ledna.

ČESKÁ KATOLICKÁ MISIE V CHICAGU

při farnosti Panny Marie Svatohorské

Vás srdečně zve do společenství věřících

České bohoslužby

v sobotu v 6.15 večer mše svatá s nedělní platnosti

v kostele Panny Marie Svatohorské

2414 S. 61st Ave., Cicero, IL 60804

v neděli v 10.00 dopoledne mše svatá

v kapli českého Velehradu

2340.S 61st Ave., Cicero, IL 60804

Česká škola pro děti

každou sobotu ve 3.00 odpoledne

na Velehradě 2340 S. 61st. Ave., Cicero, IL 60804

vyučujeme náboženství a český jazyk

Dále míváme společná setkání, besedy, modlitby, zpěv a jiné kulturní akce.

Konáme přípravy na svatby a křty.

Srdečně jsou vítáni všichni Češi a Slováci.

Bližší informace podá český misionář

Fr. Dušan Hladík

Tel. (708) 533-1050 Fax (708) 656-1090

Úmrtní oznámení

S bolestí v srdci oznamujeme všem přátelům a známým smutnou zprávu, že byl z našeho středu povolán na věčnost náš milovaný manžel a strýc, pan

Robert R. Kopečný

Narodil se 31.května 1941 v Praze a
zesnul 17.ledna 2001 v nemocnici v Maywood.
Rozloučili jsme se s ním 19.ledna 2001
v pohřebním ústavě Švec a Synové v Berwynu.
Pohřeb žehem byl privátní a jeho popel bude uložen
v jeho rodné zemi v hrobě jeho rodičů v Praze.
Mše svatá za něj bude obětována u Panny Marie Svatohorské v Ciceru 17.února 2001 v 6.15 večer.

Děkujeme všem, kdo si spolu s námi na něj vzpomenou.

Sylvie Kopečná, manželka
a příbuzní v České republice

Úmrtní oznámení

Všem přátelům a známým oznamujeme, že na Boží zavolání nás opustil náš tatínek a dědeček, pan

Alois Smekal

Narodil se 7.listopadu 1920 v obci Čechy pod Košířem
a zemřel 27.prosince 2000 v Montperiel ve státě
Vermont, kde žil posledních pět let u nejstarší dcery.
Vzpomeneme si na něj při české mši svaté v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru v sobotu 3.února 2001 v 6.15 hod. večer.

Angelica a Lary Parker, dcera s manželem
Peter a Hortense Smekal, syn s manželkou
Michelle, Nicole, Samara, Kayl,
Nola, Victor a David, vnoučata
Bratr a sestra v České republice

Úmrtní oznámení

S hlubokým zármutkem oznamujeme všem přátelům a známým, že nás navždy opustil náš milovaný tatínek, dědeček a strýc, pan

George Stejskal

Zemřel 16.ledna 2001 ve věku 70 let.
Pocházel z Věstce u Prahy a do USA odešel v r.1965.
Rozloučili jsme se s ním 18.ledna 2001
v pohřebním ústavě Švec a Synové v Berwynu.
Jeho popel bude uložen v rodné vlasti.
Mše svatá za něj byla obětována v našem krajanském společenství 27.ledna 2001 v 6.15 hod. večer.

Martina a Jaromír Vítek, dcera s manželem
Miroslav Vítek, vnuk
Jaroslav Kudrnovský, synovec
s rodinou v Čechách

Sdružené Československé Organizace v Chicagu

si Vás dovolují pozvat na

43. REPREZENTAČNÍ PLES

s uváděním debutantek pro rok 2001

Z leva do prava: *Kathy Pospichal - Brooklfield, Amy Dressel – Oak Park, Rianna Conev – Willow Brook, Jane Hladik - Wheaton, Kelsey Roberts - Burbonnais*

v sobotu 3.února 2001

Grand Ballroom of Drury Lane Oak Brook
100 Drury Lane, Oak Brook Terrace, Illinois

Coktails v 6.00 PM – Večeře v 6.45 PM
Uvádění debutantek pro rok 2001 v 8.15 PM
Hudba by Franz Benteler Royal Strings.
Večerní společenský oblek žádoucí.
Dostatek místa pro parkování.

Vstupné 65.00 $ za osobu
včetně večeře, vína a taneční zábavy.

Rezervace přijímá
Mrs. Vlasta Viceník tel. (708) 354 - 0520

Upřímná vzpomínka

Na letošní 25.leden 2001 připadá už třetí výročí odchodu na věčnost mé drahé ženy a dobré matky našeho jediného syna Marka, paní

Marie P. Solfronkové,

učitelky v Kensington, Maryland.

Byla rodačka z Horovic na Slovensku. Do USA přijela za svobodou po srpnové okupaci Československa v roce 1968.

Když dobrotivý Bůh pak v Americe zkřížil naše životní cesty, měli jsme spolu krásné manželství, jehož štěstí a pohodu přetrhla jen neúprosná smrtonosná nemoc, kterou naše hluboce věřící maminka prožívala se stejnou odevzdaností do vůle Boží, s jakou přijímala všechno dobré, co nás v životě potkalo.

Její tělesné pozůstatky jsou pohřbeny na místním hřbitově „Gate of Heaven" v Kensington, Md.

Děkujeme všem, kdo si na ni v modlitbě vzpomenou s námi

Václav Solfronk, manžel
se synem Markem

Czech Radio Schedule for the Cleveland Area

Sundays 11.00 a.m. – noon
WRMR 850 AM
Host Joe Kocab

Sundays 1.05 – 2.00 p.m.
WERE 1300 AM
Host Joe Kocab

Jerry Jirák

Vás zve k poslechu hudby z naší vlasti

na radiové stanici 1450 AM

každou neděli v 9.00 ráno a
v úterý a ve čtvrtek v 9.30 večer

***Využijte možnosti inzerce v tomto novém čtrnáctideníku* Hlasy národa**

Cena $ 3.00 za tuto plochu

při opakované inzerci sleva 50%

Úmrtní oznámení

Všem přátelům a známým oznamujeme, že byl nejvyšším Pánem povolán na věčnost náš milovaný tatínek, dědeček, bratr a strýc, pan

PhDr. Emil Petřík

Narodil se 12.listopadu 1925 v Brně. Do USA přišel v roce 1948 a žil zde až do roku 1992, kdy se vrátil do své rodné vlasti. Byl známý žurnalista a obětavý pracovník v katolických kruzích, osobní přítel kardinála Berana, bývalý sekretář opata Ondráka v benediktinského opatství v Lisle, dlouholetý člen Orla a Sdružení exulantů. Dlouhá léta pracoval jako redaktor Katolíka a Národa a často přispíval do Denního hlasatele. Zasloužil se o zhotovení sochy Panny Marie v exilu, která léta stávala v Lisle, a o její převoz do Prahy na Strahov po pádu komunismu. Zemřel 12.ledna 2001 v Brně – Žabovřeskách a pohřben byl v Brně 29.ledna 2001.

Mše svatá za spásu jeho duše bude obětována v kostele Panny Marie Svatohorské v sobotu 3.března 2001, v 6.15 hod. večer.

Děkujeme všem, kteří si na něho v modlitbě vzpomenou s námi.

Truchlící pozůstalí
Michael a Alexandra, děti
Paul, vnuk
Jarmila a Marie, sestry,
Josef, bratr
a ostatní příbuzní v České republice.

Společnost pro vědy a umění

SVU Chicago

Srdečně zve na první schůzi v tomto roce, která se koná

v pátek 16.února 2001 v 7.30 večer

v budově Ústředny Moravských Spolků,
2140 S., Wesley, Berwyn, IL.

Hostujícím řečníkem bude Deborah A. Zeman, Vice president – CSA Fraternal life, která promluví na námět:

PRESERVING THE CZECHOSLOVAK CULTURAL ARTIFACTS – THE CZECHOSLOVAK HERITAGE MUSEUM

Veřejnost je srdečně vítána na tuto zajímavou a poutavou přednášku týkající se našeho kulturního bohatství, historických předmětů, významných událostí a původních krojů.

Těšíme se na vaši návštěvu 16.února

Dobrovolný dar $ 3.00

Věra Rokničová
Jednatelka SVU Chicago

OAKBROOK MEDICAL AND SURGICAL CENTER

ZDENEK DUREK, M.D.

Family physician

2425 W. 22nd St., suite 214
Oak Brook, IL 60523

24 hours answering service
(630) 573 – 0048

Office hours weekdays and Saturday

Languges spoken: English, Czech, Polish, Russian, German, Italian, Spanish, French, Portuguese, Swedish, Indonesian, Hindi.

Mladý manželský pár

hledá bydlení

Prosíme volejte na tel.
(847) 334 3895

Česká dívka ráda pomůže v domácnosti (úklid, vaření, praní) starším lidem v Berwynu nebo v Ciceru

Svoboda slova – jak pro koho?

Kategorických soudů o svobodě padlo ve válce České televize mnoho. Podle většiny pozorovatelů nemělo vysílání „Bobovize" (podle nové ředitelky zpravodajství Jany Bobošíkové – pozn. redakce) se svobodou slova nic společného. Ovšem „opostrany" – na pokyn profesora Klause – ve sněmovně odhlasovaly, že svoboda slova u nás nebyla a není ohrožena. Tvrzení to je jistě pochopitelné a vysvětlitelné strachem z pádu opoziční smlouvy i vlády. Ale jak je to skutečně se svobodou slova, odmyslíme-li si snahy politiků vykládat si tento pojem po svém, ptáme se poslance KDU-ČSL Jiřího Karase.

„Rozumíme.li svobodou slova volnost cokoli veřejně říci či napsat, pak tato svoboda jistě není stoprocentní. Existují oblasti, které jsou z etických důvodů tabu, a jiné oblasti, které, kdyby se libovolně ventilovaly, hrozí nějakým nebezpečím. Příklad: detailní popisy mučení, utrpení, umírání, zločinecká nebo fašistická a komunistická ideologie. Tady si slušná média sama ukládají hranice, poplatné obecně přijaté shodě o tom, co je závadné. Ale pak existují témata, která jsou z těchto hledisek naprosto nezávadná, anebo donedávna byla, a přesto jsou na indexu většiny sdělovacích prostředků."

Mění se posuzování toho, co je nezávadné?

„Ano, ale jde ještě o něco jiného. Není to už obecně přijatý posun, ale teprve snaha o něj a kampaň za změnu hodnotových kritérií. Bohužel, změnu z dobrých na špatná. A pak je tu snaha vytěsnit vše, co někomu vadí. Nebo jiní, jimž vadí, že jejich životní styl majorita společnosti chápe jako nepřirozený. Mohou to být podnikatelé, kterým záleží víc na zisku než na dopadech jejich podnikání. A mohou to být organizovaní zločinci i nadnárodní koncerny, kterým je neštěstí a zkáza jiných lidí přímým prostředkem k zbohatnutí. Tito lidé jsou obvykle už dost mocní, aby si mohli koupit agentury, které jim pozlatí každou špinavost. Pak už zbývá jen vytrvale a potichu korumpovat média, ale ani to pro ně není nepřekonatelná překážka."

V jaké konkrétní oblasti to tak funguje?

„Například v oblasti umělých potratů a tzv. plánovaného rodičovství, které zastřešuje byznys se sexem, pornografii, antikoncepční průmysl i profesionální potratáře. Usmrcení počatého dítěte je pro tyto plánovače rodičovství pouhým prostředkem regulace porodnosti. Zvrácenost takového přístupu má být denně připomínána všemi médii zvláště mladé generaci. Ale místo toho se falšuje i jednoznačně definovaný počátek života a všemi prostředky se deformuje svědomí lidí. Chcete-li na to upozornit, máte ve většině sdělovacích prostředků zavřené dveře. Přidržují je ti, kdo mají prospěch z kšeftu se sexem, nebo nám chtějí vymývat mozky s potraty jako posledním výkřikem svobody."

Nesouvisí to i s protináboženskými trendy?

„Máte pravdu, účelové vazby mezi postkomunistickými ateisty a hlasateli západní pseudomorálky existují. A mluvíme-li o svobodě slova, je to patrné i na nedávném vývoji v ČT. Ne, že by tam někdy poskytovali svobodu slova potřebnou pro vysvětlení a odsouzení genocidy nenarozených, to spíše dostane prostor sexuolog Radim Uzel se svými demagogiemi. Ale v poslední době jsou stále více omezovány i náboženské pořady a jejich tvorba je odnímána náboženské redakci ČT. Moderátor komise pro sdělovací prostředky Ekumenické rady církví dr. Jiří Vaníček otevřeným dopisem požádal generálního ředitele ČT, aby bylo omezování náboženského vysílání zastaveno. V téže věci se na mne obrátilo s prosbou o pomoc také ústředí Církve československé husitské."

V čem spočívá omezování náboženských programů?

„Z vysílacího schématu ČT například mizí původní podoba dokumentu s duchovním poselstvím – Curriculum vitae – jehož tvorba byla náboženské redakci proti její vůli odebrána. Od ledna 2001 mizí z obrazovek náboženský pořad s vysokou sledovaností – Sváteční slovo, který měl výrazně duchovní zaměření, a který má být nahrazen jakýmsi tzv. všeplatnějším programem. Doufám, že si tato diskriminační opatření, jak říká dr. Vaníček, a omezování svobody slova, jak říkám já, nedají lidé líbit. I my, věřící občané tohoto státu, a jsou nás podle sčítání čtyři miliony, jsme koncesionáři veřejnoprávní televize a máme právo, aby náboženská svoboda a svoboda pravdivého slova nebyly v tomto médiu potlačovány."

Věříte, že může pomoci například petice?

„I to je jedna z možných cest. Důležité je, aby se občané jakkoliv bránili, aby psali do televize, aby psali poslancům, od kterých mohou očekávat pomoc. Chceme-li zabránit omezování náboženských pořadů a prosadit svobodnou obhajobu práva na život, musí být tento tlak na média citelný a trvalý.

Poslanec JUDr. Ing. Jiří Karas je členem zahraničního výboru pralamentu a předsedou podvýboru pro krajany žijící v zahraničí. Na své cestě po Spojených státech loňského roku na podzim navštívil také naše krajenské společenství v Chicagu a měli jsme možnost s ním besedovat na našem cicerském Velehradě. Zařazujeme do našich novin jeho burcující článek a upozorňujeme čtenáře, že bližší informace lze získat na webové stránce Internetu na adrese www.karasj.cz, *kde lze vznést jakékoli dotazy a navázat spojení prostřednictvím elektronické pošty.*

Chcete další typ na dovolenou ve staré vlasti?

Navštivte nejznámější hrady na Moravě

Hrady, zámky a tvrze naší vlasti jsou již více než půl druhého století oblíbenými cíli vycházek a výletů. V období romantismu lákaly návštěvníky především zříceniny hradů, později se zájem přesunul i na hrady samotné. Dnes si připomeneme ty nejznámější na Moravě.

Hrad Bítov

Hrad ***Bítov*** se nachází 34 km severozápadně od Znojma. Stojí na ostrohu, který kdysi obtékaly řeky Želetavka a Dyje, v současné době však celé podhradí zmizelo pod hladinou Vranovské přehrady. Hrad vznikl v 11.století, za knížete Břetislava, kdy byla vybudována soustava pevností chránící hranice českého státu. První písemné doklady pocházejí z roku 1185, kdy byl Bítov sídlem jednoho ze šesti moravských krajských úředníků, kteří měli neomezenou moc. Velká břitová věž hradu má v přízemí zdivo patrně ze začátku 13.století. Koncem 13. nebo začátkem 14.století byl hrad přestavěn na ranně gotický, obehnaný pásem hradeb. Koncem 15. století a začátkem 16.století došlo k dalším stavebním úpravám. Přestavba sjednotila starší části ve dvoupatrový palác zakončený na jihovýchodě hranolovou věží. Na jádro hradu navazovalo hospodářské křídlo. V nové čtyřhranné věži byl zbudován průjezd. Ve stejné době vznikl i dnešní vstup do hradu. Bítov byl po přestavbě považován za jeden z nejbezpečnějších hradů.

Hrad ***Bouzov*** se nachází v okrese Olomouc asi 14 km západně od Litovle. Je typickým romantickým sídlem se všemi znaky adaptace z konce 19.století – zvýrazněným cimbuřím, arkýři, střílnami, chrliči a tvarem komínů a odpovídajícím opevňovacím systémem. Založen byl počátkem 14.století, kdy se po něm psal rod pánů z Bouzova. V bojích s Matyášem Korvínem byl hrad těžce poškozen, vzchopil se však znova po nalezení ložiska železné rudy. Za třicetileté války se stal Bouzov císařskou pevností a vězením pro švédské zajatce. Bouzov je jedno z nejpravděpodobnějších míst, kde se narodil král Jiří z Poděbrad (původně zvaný z Bouzova a na Kunštátě). Dnešní podobu získal Bouzov na přelomu 19. a 20.století při rozsáhlé romantické přestavbě, provedené na příkaz velmistra řádu německých rytířů, arcivévody Evžena Habsburského. Všechny budovy hradu nesou znaky četných přestaveb od gotiky přes renesanci až do 19.století.

Hrad Bouzov

Hrad Pernštejn

Hrad ***Pernštejn*** v okrese Žďár nad Sázavou je zařazen do seznamu Národních kulturních památek. Patří mezi nejkrásnější z našich hradů a vypíná se nad řekou Svratkou a městečkem Nedvědicí. Jakoby zázrakem si udržel gotico renesanční podobu a vypadá tak, jako když ho v 16.století Pernštejnové dostavěli. O jeho historii se dochovalo málo pramenů, protože většina listin byla zničena v 19.století při skartaci archivu. Historici umění a kastelogové se shodují, že hrad Pernštejn byl postaven ve 13.století jako typický ostrožní hrad na místě, které výtečně splňovalo představy o bezpečnosti sídla. Hrad stojí na ostrohu a skála sahá až do přízemí. Hrad Pernštejn nikdy neměl vlastní pramen, proto bylo nutné vybudovat cisternu na zachycování dešťové vody. Podle erbovní pověsti hrad vznikl na území, jež daroval král uhlíři Věnavovi za to, že zbavil území nebezpečného zubra.

Hrad ***Buchlov*** se nalézá 13 km severozápadně od Uherského Hradiště. Byl založen v 1.polovině 13.století českým králem Přemyslem Otakarem I., jako významný strategický bod. První písemná zpráva pochází z roku 1300, kdy se píše o Protivovi z Buchlova, který zde zastával jeden z královských úřadů, pravdě-

dobně funkci purkrabího. Do roku 1511 byl hrad majetkem krále, ale často byl dáván do zástavy bohatým moravským pánům. V roce 1511 byl hrad Buchlov darován Arklebovi Trnavskému z Boskovic za významné služby v boji proti Turkům. Nejstarší pozdně románskou část hradu budovala stavební huť cisterciáckého kláštera na Velehradě. Největší stavební úpravy hradu proběhly v 16. století za majitelů Zástřizlů a to již v duchu renesance. Nejznámějšími majiteli hradu Buchlova byli Berchtoldové, a to především nevlastní bratři Bedřich a Leopold. Sídlili již v nedalekém zámku v Buchlovicích a v době obrození naplnili hrad Buchlov cennými sběratelskými předměty z cest po světě, které upoutávají návštěvníky při každé prohlídce i dnes.

Další Národní kulturní památkou je hrad ***Špilberk***, který se tyčí přímo nad městem Brnem. Původně středověký hrad byl v 17.století přestavěn na barokní pevnost. Vedle původního názvu Brněnský hrad se ujalo pojmenování podle kopce Špilberka, na němž hrad stojí. Sloužil jako věznice a kasárna až do 2.světové války. Hrad byl založen ve 2.polovině 13.století českým králem Přemyslem Otakarem II. První písemné zmínky o hradu pocházejí z roku 1277-78. V 1.polovině 15.století se Špilberk stal strategicky významnou protihusitskou pevností a sídlem moravských zemských hejtmanů. Krátký čas se tu zdržoval i Zikmund Lucemburský. Jako vojenská pevnost sloužil hrad také Jiřímu z Poděbrad v bojích s Matyášem Korvínem. Roku 1468 uherská vojska Špilberk obsadila a do roku 1490 byl sídlem uherské posádky. Nejslavnější chvíle císařské pevnosti nastala na sklonku třicetileté války, kdy přes chatrný stav odolala spolu s městem tříměsíčnímu obléhání švédských vojsk a významně přispěla k obratu ve válce. V roce 1673 byl Špilberk určen za vězení pro kriminální zločince, ale byli tu vězněni i politikové a vyšší důstojníci. V roce 1783 rozhodl Josef II., že na Špilberku bude zřízena věznice pro zvlášť těžké zločince, záhy pak na Špilberk přicházeli i političtí vězni z celého území habsburské monarchie. Roku 1855 císař František Josef I. věznici zrušil a vrátila se sem na 100 let armáda. Za 1.světové války a pak ještě v době nacistické okupace se Špilberk opět stal velkým vězením. Po válce sloužil až do roku 1960 jako kasárna, poté jej získalo Muzeum města Brna. V roce 1952 byl hrad prohlášen Národní kulturní památkou.

Martina Bernatíková, Česká republika

Po deseti letech biskup František Lobkowicz opět mezi krajany ve Washingtonu

Při nedávné cestě Kanadou a Amerikou neopomněl navštívit též naši krajanskou rodinu v hlavním městě Spojených států pan biskup ostravsko-opavské diecéze František Lobkowicz. V sobotu 28.října, v den 82.výročí vyhlášení nezávislosti Československé republiky, pan biskup spolu s dp. Antonínem Kocůrkem z New Yorku sloužil v kostele sv.Anny mši svatou, na kterou se sešel – bez rozdílu náboženského přesvědčení – neobyčejně velký počet Čechů, Slováků a amerických přátel. A nechyběla ani skupina žen v malebných národních krojích, která dodala barevný rámec tomuto svátečnímu dni.

Pan biskup ve své řeči vzpomněl oběti legionářů a všech, kteří přispěli k osvobození naší vlasti a jejímu pokroku. My Američané českého a slovenského původu jsme právem hrdí na naše krajany, kteří v tak velkém počtu rozmnožili legionářské řady ve Francii. Dále se pan biskup rozhovořil o dojmech, které nabyl během své návštěvy našich krajanů na tomto kontinentě. Řekl, že všude kam zavítal našel mezi našimi krajany vzájemnou úctu, slušnost a respekt. A vyslovil obdiv, že přes všechny životní útrapy právě ti lidé, kteří v minulosti byli nuceni opustit svou vlast z hospodářských či politických důvodů, uchovali si ve svém srdci věrnost a nehynoucí lásku ke své rodné zemi. Na závěr s velkým citem dodal, ***„kdyby lidé měli v srdci více lásky jeden k druhému, snad by i v naší zemi vypadalo vše jinak.“***

Po mši svaté, jak už je u nás zvykem, následovala společenská hodinka, kde přítomní měli možnost si s panem biskupem přátelsky pohovořit. Především jsme museli však panu biskupovi poděkovat za jeho laskavost, že nám do Ameriky ze své diecéze poslal našeho oblíbeného otce dp. Antonína Kocůrka, o kterého se s našimi newyorskými přáteli bratrsky dělíme. Na rozloučenou jsme panu biskupovi připomněli, že od jeho prvé návštěvy uplynulo téměř deset let. Vyslovili jsme přání, aby nás nenechal čekat dalších deset let než mezi nás opět zavítá.

Tato mše svatá byla důstojnou a tento rok vlastně jedinou oslavou našeho národního svátku ve Washingtonu. Za úspěšnou organizaci tohoto dne musíme poděkovat panu plk. Al. Brožovi (USAF ret), jeho paní a r.George Švejdovi. Náš zvláštní dík patří též všem našim dámám, které přispěly k tak bohaté hostině.

Dagmar Fialová

B. Kučerová, K. Jarvis, K. Slosbergová, D. Fialová, Z. Vozaříková

MLÁDEŽI

Bůh nás vybízí: „Cti otce svého i matku sou!“
Všichni máme zodpovědnost za svou rodinu.

V jednom městě vypukl v noci požár. Zatímco se plameny šíří, vybíhají rodiče a děti z domu. Zděšeně se dívají na hru ohně. Náhle zjišťují, že jim chybí jejich nejmladší, pětiletý chlapec, který se ve chvílích útěku bál kouře a plamenů, a tak se vyšplhal do horního poschodí. Dívají se jeden na druhého. Není možné odvážit se vejít dovnitř domu, který se mění v rozžhavenou pec. Tu se nahoře otvírá okno. Dítě volá o pomoc. Jeho otec je vidí a křičí na ně: „Skoč!“ Dítě však vidí jen kouř a plameny. Slyší otcův hlas a odpovídá: „Tati, já tě nevidím!“ Otec na synka volá: „Ale já vidím tebe, to stačí, skoč!“ Dítě skočilo a octlo se zachráněné a zdravé v náručí svého otce, který je zachytil.

* * *

Tři ženy přišly ke studni pro vodu. Nedaleko odtud seděl stařeček a poslouchal, jak ženy chválí své syny.

„Můj syn,“ říká první, „je tak šikovný, že se mu nikdo nevyrovná...“

„Můj syn,“ říká druhá, „zpívá tak krásně, jako slavík! Není nikdo, kdo by měl tak krásný hlas jako on!“

„A proč ty nechváliš svého syna?“ ptaly se třetí, která mlčela.

„Nedělá nic, čím bych se mohla chlubit,“ odpověděla. „Je to jen obyčejný chlapec, nemá nic zvláštního na sobě ani v sobě...“

Ženy naplnily džbery vodou a šly domů. Stařeček šel pomalu za nimi. Džbery byly těžké a upracované ruce slabé. Proto se ženy zastavily a odpočívaly. Bolelo je v zádech.

Tu jim přišli naproti jejich tři mládenci. První začal dělat přemety jeden za druhým a ženy volaly: „To je ale šikovný chlapec!“ Druhý zpíval nádherně jako slavík a ženy zbožně naslouchaly až slzely. Třetí chlapec přiběhl ke své mamince, vzal do rukou džbery a nesl je domů.

„Ženy se obrátily na stařečka s otázkou: „Co říkáte na naše syny?“

„Kde jsou vaši synové?“ ptal se stařec s podivem. „Vidím jen jediného syna!“

* * *

V jednom městečku vystupoval na laně artista. Napnul lano přes náměstí a po různých uměleckých kouscích převezl po laně i trakař. Potom si zavázal oči a převezl trakař opět na druhou stranu. Sklidil velký potlesk. Nakonec zavolal dolů: „Věříte mi, že dokážu převézt po laně i člověka?“ Publikum volalo: „Věříme!“ „Dokážete to!“ Ale nikdo nenašel odvahu si na trakař sám sednout. Tu se přihlásil malý chlapec. Sedl si na trakař. A opět následovalo napínavé divadlo. Artista přešel bezpečně po laně. Nadšené obecenstvo tleskalo a za chvíli přijalo statečného chlapce mezi sebe. Když se ho lidé celí bez sebe ptali, kde vzal tolik odvahy, řek: „To je přece můj tatínek!“

* * *

Jeden otec tak zestárnul a tak se mu třásly ruce, že při jídle rozléval polévku po ubruse. Synovi a jeho ženě se to ošklivilo. Nakonec ho posadili do kouta za kamna. Sedával tam nyní smutně sám a díval se ke stolu. Jednou mu z třesoucích se rukou vypadla i miska, ze které jedl, a rozbila se. Mladá žena ho vyhubovala. Koupila mu dřevěnou mísu a z té musel jíst.

Jednoho dne si hrál čtyřletý vnuk s malými prkénky.

„Co to děláš?“ ptal se otec.

„Dělám takový malý hrnek,“ odpovědělo dítě, „a z něho budou táta s mámou jíst, až budou staří.“

V tom se na sebe otec s matkou podívali. Ihned přivedli starého dědečka ke stolu a dali mu porcelánový talíř. A také už nic neříkali, když trochu něčeho rozlil.

Biblické hádanky

1. Který z patriarchů před potopu nezemřel?
- a) Šét
- b) Henoch
- c) Lámech

2. Kolik lidí se zachránilo v Noemově Arše?
- a) pět
- b) sedm
- c) osm

3. Co obětoval Melchísedech při setkání s Abrahamem?
- a) býčka
- b) berana
- c) chleba a víno

4. Co znamená jméno Jahve, které zjevil Bůh Mojžíšovi v hořícím keři?
- a) Jsoucí
- b) Vševládný
- c) Svatý

5. Jak stará byla dcera Jairova, kterou Pán Ježíš vzkřísil z mrtvých?
- a) 8 let
- b) 12 let
- c) 14 let

6. Kdo nepatří mezi 12 apoštolů?
- a) Pavel
- b) Šimon
- c) Juda

7. Kdy byla ustanovena svátost křtu?
- a) při Ježíšově křtu v Jordánu
- b) před Ježíšovým nanebevstoupením
- c) při seslání Ducha sv. o letnicích

8. Který evangelista nám zaznamenal podobenství o marnotratném synovi?
- a) Matouš
- b) Marek
- c) Lukáš
- d) Jan

9. Kdy byl svatý Petr ustanoven prvním papežem?
- a) při vyznání Krista u Césareje Filipovy
- b) při poslední večeři
- c) při zjevení Krista u Genezaretského jezera

10. Jaké bylo původní povolání svatého Pavla?
- a) lékař
- b) celník
- c) stanař

Správné odpovědi: 1b, 2c, 3c, 4a, 5b, 6a, 7b, 8c, 9c, 10c

jsem melodii jeho hlasu, pozoroval výraz jeho tváře a pohyby jeho rukou. Vnitřní hlas mi našeptával: Tento biskup tě nezklame! Očarován jsem k němu vzhlížel. Jeho oči i obličej měly něco přitažlivého, uhrančivého, chlácholivého, slibného... Nabyl jsem vnitřního klidu a s ním prolnul i hřejivý závan naděje.

SPIKNUTÍ V KATEDRÁLE

Slavnost v lublinské katedrále u příležitosti kanonické vizitace se prodlužovala. Biskup kolem sebe shromáždil biřmovance, kterým udělil svátost Ducha svatého. Vyzval je, aby se posadili na stupně biskupské katedry, a vedl s nimi otcovská pohovor. Přítomní kněží – bylo jich asi třicet až čtyřicet – se mezi tím stáhli do předsíně sakristie k trošce oddechu. Jeden z nich převzal hlídku u vchodu, aby po skončení biskupova rozhovoru s biřmovanci mohl dát pokyn duchovním spolubratřím. Čekali až vyprovodí svého velepastýře středem chrámové lodi k hlavnímu portálu.

Kostel byl jak před tím nabitý věřícími. Usilovně jsem se prodral k sakristii a obrátil se na prvního kněze s dotazem, zda by bylo možno mluvit s biskupem v důležité záležitosti, a to ještě dnes. Latinský rozhovor vzbudil pozornost kolemstojících. Odkázali mne na staršího preláta, před nímž uctivě ustupovali. Byl to generální vikář? Nevím to dodnes. Dal si stručně vysvětlit, oč jde, kývnul s porozuměním hlavou, pak se obrátil a tlumeným hlasem uděloval kněžím instrukce. Zřejmě navrhoval bitevní plán. Kněží horlivě přikyvovali a spiklenecky mrkali. Nedovedl jsem si vysvětlit, proč se usmívali. Brzy jsem to pochopil. Generální vikář, byl-li to on, mi pošeptal, abych zůstal blízko sakristie a oslovil biskupa, jakmile přijde.

Vtom začaly hřmít varhany. Biskup rozpravu s biřmovanci ukončil. Kněží se seřadili do trojic a slavnostní průvod se dal do pohybu. Pořadatelé měli co dělat, aby uvolnili uličku středem katedrály, kudy měl projít biskup se svým doprovodem. Věřící klekali, aby přijali požehnání. Tu pojednou něco nesouhlasilo! První řada se zdráhala pokračovat v chůzi směrem k východu. Polohlasé povely a energické pokyny pořadatelů způsobily náramný zmatek. Měli narychlo uvolnit příčnou chodbu ve střední části chrámu. Mezera v zadní polovině chrámové prostory, jíž měl biskup projít, se okamžitě uzavřela, ale věřící natěsnaní v příční lodi neměli kam uhnout. Průvod vázl, pak se podařilo první trojici odbočit do pravého úhlu. Následovaly další řady. Všichni, kaplani, faráři, kanovníci, preláti a představitelé řeholního duchovenstva učinili na stejném místě „vlevo v bok", aniž dali najevo, že svorně, ale lstivě konspirují proti svému biskupovi. Zbožně a se sepjatýma rukama se uchylovali do sakristie, čímž donutili i biskupa, aby je následoval. Kdysi řekl Kristus Pán Petrovi (biskup lublinský se jmenoval též Petr): „Dokud jsi byl mladší, opásával ses sám a chodils, kam jsi chtěl. Ale až zestárneš, natáhneš ruce a jiný tě opásá a povede, kam nechceš." (Jan 21, 18)

V té době ještě neexistoval turistický ruch mezi státy východního bloku. „Železná opona" byla pro československé občany nejen na Západě, ale i na Východě. Zasáhnout mohla pouze Boží prozřetelnost a učinit div. V témže okamžiku, kdy jsem uvažoval o cestě do Polska, probleskla mi hlavou myšlenka, že by právě tam byly příznivé podmínky pro přijetí kněžského svěcení. V Polsku nebyly zrušeny kláštery a semináře, biskupové vykonávali nerušeně svůj úřad. Na rozdíl od církevně politických poměrů v ČSR těšila se tam katolická církev nejen téměř úplné svobodě, ale i rozkvětu a vlivu, který vedl dokonce k tomu, že budova komunistické strany a městské správy byly zdobeny papežskou vlajkou, když biskup kanonicky vizitoval katedrálu, nebo že členové milice zastavovali silniční provoz, když projížděl ulicí biskup ve svém autě. Kde lze něco podobného uvidět na svobodném Západě? Zažil jsem to v Lublině, ale – opět nechci předbíhat...

Vděčně vzhlížím k Boží prozřetelnosti a prozatím jen shrnuji a podtrhuji: Kdybych býval v onen památný den, kdy jsem potkal syna svého prastrýce, opustil dům o minutu dřív nebo později, nebyl bych možná dodnes knězem...

DOBRODRUŽSTVÍ ZAČÍNÁ

Byla temná noc, když jsem 30.srpna 1959 přejížděl v mezinárodním rychlíku Vídeň – Varšava československo – polskou státní hranici. Ostré světlo reflektoru visícího nad kolejemi mi prozradilo, že už nejsem na území své vlasti. Zmocnil se mne zvláštní vzrušující pocit a připadlo mi, že unikám z okruhu démonické moci, že se uvolňuje škrtící hmat, který jedenáct let svíral mé hrdlo. Spadla ze mne tíže, jako kdybych byl zajatcem propuštěným na svobodu. Ihned jsem mohl volněji dýchat. I vzduch v Polsku mi připadal svěžejší, kořeněný vůní volnosti.

Jízda byla skokem do neznáma. Neznal jsem v zemi, kam jsem jel, osobně jediného člověka. Neměl jsem před očima žádnou známou tvář, k níž by mohly směřovat mé myšlenky. Neznal jsem lublinského biskupa, ani jméno. Dlouho jsem dokonce nevěděl, že Lublin je biskupským sídlem. Zašifrované „filatelistické" korespondenci do Říma jsem mohl pouze naznačit, že vyhledám biskupa oné diecéze, k níž patří město Lublin. Dostal biskup v Lublině dimisoriálky (propustný list, který musí vystavit příslušný ordinář nebo vyšší řeholní představený) z Říma? Bez nich nesmí žádný cizí biskup udílet svěcení. Bude k tomu vůbec ochoten? Dimisoriálky nebyly vystaveny na mé jméno. S ohledem na možnou cenzuru pošty dostal biskup z Říma pouze pokyn, aby udělil svěcení tomu kandidátovi, který dokáže, že byl 2.května 1940 biřmován. V listině se nesmělo objevit ani datum narození, neboť den narození je uveden v cestovní doložce. Příslušníci Bezpečnosti by si ho mohli snadno ověřit. Uzná biskup koneckonců i pravoplatnost náhradních dimisoriálek? Nebyly ničím jiným než spletí rukopisných poznámek, roztroušených na mnoha stránkách „nezávadné" knihy. Šlo ostatně o zmíněnou knihu „Noc a mlha", pojednávající o holokaustu židů ve východním Polsku. Řím pověřil mého zpovědníka,

aby tyto dimisoriálky vystavil pro případ, že původní doklad z Říma nedojde. Náhradní dimisoriálky neobsahovaly žádné jméno, ani jméno svěcencovo, ani jméno zmocněncovo. Za normálních okolností je takový dokument právně neplatný. Nemohl jsem riskovat pašování písemností s jednoznačným textem do zahraničí.

Žádná jiná noc v mém životě nebyla tak nabitá napětím a ochromující nejistotou jako noc mé první cesty do Polska. Byla nejen největším, ale i nejposvátnějším dobrodružstvím mého dosavadního života: Byla rovnicí s mnoha neznámými.

V Lublině mne očekávalo první zklamání. Všichni polští biskupové se odebrali do Čenstochové ke společným exerciciím. Návrat až za týden! Platnost mého vstupního víza však byla omezena jen na dva týdny. Drásající nejistota první noci byla tak prodloužena o týden. Přesto jsem měl na počátku i příjemné zážitky. Jistý kanovník M., u kterého jsem se na lublinském ordinariátě hlásil, vyňal ihned svou tobolku a vyprázdnil přede mnou celý její obsah. Tak jsem byl aspoň dostatečně zásoben finančními prostředky a mohl jsem pokračovat v cestě do Orchůvku, kam mne pozval otec Albin. Jak jsem se již zmínil, připadal jsem si tam jako vyhoštěnec na kraji světa. Od hranic k SSSR mne dělilo pouze několik kroků. Že bych měl svého vytouženého cíle dosáhnout zrovna před nosem rudého netvora požírajícího křesťany; mezi smrtonosnými tlapami ruského medvěda, a vrátit se zrovna odtud jako kněz? To by byla vskutku pravá „Božská komedie", vtipný husarský kousek Boží prozřetelnosti, důmyslný šachový tah Ducha svatého. „Proč pohané bouří, proč národy kují marné plány? Srocují se králové země, vládcové se spolu umlouvají proti Hospodinu a jeho pomazanému... Ten, jenž trůní na nebesích, se směje..." (Ž 2). Bezděčně jsem si připomněl i výjev ze Zjevení sv. Jana: Žena má porodit dítě, ale před ní stojí ohnivě rudý drak s planoucíma očima a čeká...

Následující sobotu se procházel v Lublině muž, který po dlouhé hodiny pozoroval vjezd do dvora biskupské rezidence. Nechtěl minout auto vracejícího se biskupa. Když pocítil hlad, koupil si v obchodě naproti dvě housky. Aby neztratil vchod z očí, pohyboval se k pultu pozpátku. Vyplašený prodavač ho považoval za pomatence.

Biskup musel být doma nejpozději v 17 hodin. V onu dobu měl slavnostně vstoupit do katedrály a zahájit kanonickou vizitaci biskupského chrámu. Onen muž, který od ranních hodin netrpělivě přecházel sem tam, nervózně přešlapoval před vchodem do biskupského paláce a pozorně upíral zrak na každé blížící se auto, nebyl nikdo jiný než já. Ačkoliv jsem komplex budov obešel a žádné vedlejší vjezdy neobjevil, vrátil se biskup domů, aniž použil hlavní brány. K chystanému „přepadu" nedošlo.

„ELIZEUS" NEPŘIJÍMÁ NÁVŠTĚVY

Aramejec Náman, velitel vojska syrského krále Benhadady II., podnikl dalekou cestu, aby byl prorokem Elizeem zbaven malomocenství. Elizeus ho

nechal stát přede dveřmi a vzkázal mu po sluhovi: „Jdi, omyj se sedmkrát v Jordánu!“ Náman se rozhněval: „Představoval jsem si, že jistě vyjde, přistoupí ke mně a bude vzývat jméno Hospodina, svého Boha, vloží na mne své ruce...“ (4 Král 5, 11)

Milý Námane! Snad málokdo se mohl vžít tak hluboce do tvého duševního rozpoložení jako já tehdy v Lublině. Ledová sprcha, jíž jsem se dočkal, rozdrásala mé nervy na hranici únosnosti. V krátké době mezi návratem z Čenstochové a vstupem do katedrály – netrvalo to ani hodinu – „Elizeus“ po komorníkovi vzkázal, že o mně nic neví, žádný přípis nedostal, je po cestě velmi unaven a nemá čas. Ani půl slova o tom, abych přišel jindy. Stál jsem na nádvoří, Jobova zvěst mi byla vyřízena oknem v přízemí...

Milý Námane! Snad jsem byl na tom hůř než ty. Ty jsi byl na cestách jistě mnoho dnů. Já jsem čekal po skončení teologických studií šest let na setkání s biskupem, jel jsem stovky kilometrů do Lublina, čekal týden nedočkavě na návrat biskupův a sedm hodin stál horečně před jeho sídlem. Každá minuta mi byla věčností. Konečně došlo k rozhodujícímu okamžiku – a výsledek? Tvrdé odmítnutí jako smrtonosná rána pěstí. Práh domu jsem nepřekročil, biskupa jsem nespatřil. Stále jsem nevěděl, je-li zavalitý nebo štíhlý, starý nebo mladý, zkostnatělý či otevřený. Věděl jsem pouze, že je unavený a že před slavností v katedrále nikoho nepřijímá. Musel se umýt a převléci... Až později jsem pochopil, že to nebyly plané výmluvy. Nevím jak jsem se vrátil do kapucínského kláštera, kde jsem byl ubytován. Tato mezera v paměti je neklamným příznakem, že jsem se octl na okraji nervového zhroucení. O týden později k tomu bezmála došlo.

Kvadrián Otec Archanděl Brzeziński mi dal lapidární radu. Mám prý napsat latinský dopis, vmísit se v katedrále mezi věřící lid a vtisknout dopis biskupovi do ruky, až půjde kolem. „Bez drzosti se ani v království Božím nedostaneš daleko,“ podotkl...

Sedl jsem si a napsal dopis. Vzápětí jsem popsal čtyři stránky. Nešetřil jsem ani tvrdými výtkami. Kristus Pán neodmítal nikoho, nástupci apoštolů nemají právo jednat jinak. Nechyběla zmínka o Aramejci Námanovi a na pomoc mi musel přispěchat i slepý žebrák Bartimeus, který v Jerichu čekal dlouhá léta, až se do jeho blízkosti dostane někdo, kdo ho bude moci uzdravit. Když pak byl Pán Ježíš na dosah, chtěli apoštolové Bartimea odehnat nebo umlčet...

Bylo štěstí, že dopis byl tak dlouhý. Když jsem se bez dechu s obálkou v ruce přiřítil ke katedrále, bylo pozdě. Biskup seděl na trůně. Protlačil jsem se až ke kazatelně. Adresát dopis nedostal. Patrně by býval dopis vyrazil sudu dno. Skončil v odpadkovém koši, kam patřil. Nicméně jsem byl odhodlán bojovat o kněžství jako lvice o svá mláďata. Nechtěl jsem se vzdát naděje, dokud jsem měl pod nohama polskou půdu.

Vizitační slavnost v biskupském chrámu trvala od pěti hodin odpoledne do noci. Na pořadu bylo biřmování, průvod za zemřelé, dvě večerní mše svaté, dvě kázání a další pobožnosti. Biskup vystoupil na kazatelnu a kázal. Stál jsem pod kazatelnou a spatřil „Elizea“ poprvé. Polsky jsem nerozuměl, naslouchal

The Pressure Is On

How to handle stress on the road to success

According to an old saying, a diamond is a piece of coal that did well under pressure. Remember your earth science? Coal and diamonds are basically carbon. Enormous pressure slowly turns a common carbon, coal, into a rare carbon, a diamond. (Don't put a lump of coal under a heavy object and expect to get rich; it's more complicated than that.)

Enormous pressure is wonderful for a piece of coal on its way to a jewelry case. But what about people? Young people report feeling tremendous pressure to succeed. How much pressure is too much? And just what is success, anyway?

In a recent poll, high school students cited getting good grades and being accepted into a good college as their two biggest pressures. College students cited getting good grades and then landing a good job in a desirable career.

This pressure begins with the lifestyle that our society looks up to and views as the ideal. Unfortunately, it is often defined by the salary you make, the kind of car you drive, and the type of house and neighborhood in which you live.

Parents (especially if they're successful in these ways) may reinforce that view. This doesn't mean they're bad parents. They want the best, for they too tend to measure success in terms of type of career and the figures that follow the dollar sign on a paycheck.

Schools themselves are usually under pressure to improve their programs, which often translates into making them tougher. The pressure gets passed on to students.

In an effort to measure up to society's expectations, parents' expectations, and their school's demands, young people put great pressure on themselves.

Now, working very hard toward academic and career success is not evil or unhealthy, for heaven's sake; neither is feeling some pressure to get there. What isn't good is pressure that takes too heavy a toll, demands too high a price, or creates a narrow, warped, or just plain wrong view of life and oneself.

IAMGS is one of the latter. (Don't try to pronounce it; the human mouth and tongue aren't meant to bend in that direction.) IAMGS stands for I Am My Grades Syndrome. Unless Mom or Dad owns the corporation, grades are usually the biggest factor on the Great American Road to Successful Adult Life. So for at least a dozen years and maybe twenty-plus, it may seem logical to answer questions like, "Am I worthwhile?" and "How good a person am I?" in terms of your grades. Even if you don't agree with this yourself, it may seem that others judge you in this way.

Sometimes this causes a little anger. If you're getting straight A's or close to it, people expect you to continue doing so without exception. Maybe you are the only one who knows the immense effort it takes to do what you're doing, and you wish the occasional B- would not be considered a failure. Perhaps for you, a B- is a great victory born of incredible effort, but you sense that the results of this effort still don't look as good as an. A. At the same time, you feel that you're just as good a person as classmates who have season tickets to the honor roll or the dean's list.

So here comes an important truth: you are NOT your grades. They're only one part of your makeup as a teen or young adult. If your grades are as good as you can make them, pin a mental medal on yourself and thank Good for the academic gifts you've been given. If your grades are a lot lower than they could be, you're still a wonderful, lovable, spectacularly worthwhile child of God. But you may be closing some doors to your future that, when the future arrives, you'll wish you hadn't closed. Yes, you can always start over, but seldom under the same circumstances and with the same opportunities.

Similar to IAMGS is IAMCS: I Am My Career Syndrome. This view rates occupations according to high, medium, or lower salary and image in terms of lower salary and image in terms of worth and hnor. "High" means more respectable and more honorable than any that are "lower." That's bad enough. Then it goes on to rate the person and his or her worth based on his or her job. If you're the executive vice president in charge of marketing research for Transco-Omnicom-Multistuff International, you're a valuable, successful human being. If you're on the maintenance staff, you're not as good a person, and it's a shame you didn't make more of yourself.

That's...well, I'll call it hogwash to be polite.

Now, I need to clarify something. I'm not downplaying the value of working hard to become executive vice president or the talent and effort it takes to get there. This is not a call to abandon dreams of a lofty career, downshift effort from high gear, and simply veg out in a low-key, pressure-free existence. The hippies tried that in the sixties, and it was not exactly a stunning success. This is simply an attempt to put things in balance.

It would be nice to nave a stress meter that would accurately determine whether we have too much, too little, or just the right amount of pressure in our life, but we don't. Here are some signs that indicate that either you are genuinely under too much pressure and it is creating an unhealthy situation or your pressure is not unreasonable but you need to handle it better.

* Dishonesty in the form of cheating on tests or exams, downloading packaged term papers from the Internet, and so forth. It's easy to rationalize this behavior as OK because the goal (a successful career) is good.

* Habitually taking stimulants such as caffeine pills or even heavier uppers. A few cups of coffee or tea are part of most students' academic life. But if academic survival is totally dependent on chemical stimulation, something's wrong.

* Excessive weekend partying and binge drinking to bring one down off Stress Mountain. "Everybody needs to unwind!" Yes, that's definitely true; but

not by being unable to remember part of Saturday and/or Sunday and beginning Monday in mental fog.

* General unhappiness and depression. It's one thing to wish you were on spring break or summer vacation. It's quite another to wake up every day feeling that you'll never get out from under the immense load you're carrying and wondering whether there's any worth or meaning to it all.(Don't confuse this with the occasional "What do we have to know this for?" Students have been thinking that since Socrates' time.)

* Slacking-just getting by in spite of proven ability.

* Being extremely busy (and worn out) all the time. Excessive pressure can be self-created by simply taking on too many activities. More often than not, they're all good; there are just too many of them.

How can you determine whether you' re genuinely under too much pressure or you're just not handling it well? Keeping an exact log of where your time goes for a week or two is helpful (and sometimes shocking). This will work only if you're brutally honest and only if you track a truly typical time period. Don't pick the week before exams or the three or four days you spend cranking out a research paper that was assigned two months ago. If you discover that you've averaged four or five hours of sleep per night and done almost nothing but study and work during the day-and there is no relief in sight until you finish finals or graduate - making some changes is in order.

Seeking an opinion from someone who is qualified and willing to tell you the truth is also advisable. This could be a totally honest friend, classmate, or roommate; it's more likely to be someone who can judge from an objective distance and from experience, such as a school counselor or academic adviser. (Don't forget to bring your brutally honest time log.)

Two of the finest young men I know graduated from college last spring. One of them majored in Information Systems, with a minor in management. He stepped into a job that pays sixty thousand a year to start. The corporation that hired him made the down payment on a home as a signing bonus and will pay for his master's degree and further education. A six-figure salary is definitely in his future, perhaps not too far away.

The other applied to Jesuit Volunteers International and was accepted. He committed to two years of volunteer service in Tanzania. He will be teaching, ministering, and directly serving people in a culture immensely different from his own. His compensation will be knowing that he has done so.

Which one is a success? It depends on the vision, the definition, the model, which sociologists like to call a "paradigm." A business or commercial paradigm would point to the first young man as the success, or at least as the more successful. He is beginning to live what has sometimes been called the American Dream. A religious paradigm would probably point to the second young man. He's dedicating the first portion of his adult life to pure and simple Christian service. He will continue to work for justice when he returns to the United States. I consider each of them a roaring success.

Real success in life has very little to do with lifestyle. Real success in life lies in becoming a saint. As the wise monk Thomas Merton pointed out in Seeds of Contemplation, "For me to be a saint means to be myself." Sanctity for each of us is being the person God created us to be and doing the best job we can of it.

I see each of these young men being and becoming their true self in what they're doing. I see each of them being and becoming holy. And the world needs each of them.

We need Christians who give their life directly to the service of others. We also need Christians to be key players in the business world. (Some might say we need committed, uncompromising Christians there more than in most places!)

And the world needs you to be a success yourself, to be your own unique saint-a diamond that did well under pressure.

Jim Auer, Ligourian, February 2001

HLASY NÁRODA – VOICES OF THE NATION Čtrnáctideník České katolické misie v Chicagu – Vydává Česká katolická misie při farnosti Panny Marie Svatohorské, 2340 S., 61st Ave., Cicero, IL. 60804. Published bi – weekly by: Czech Catholic Mission at the Our Lady of the Mount Parish, 2340 S. 61st Ave., Cicero, IL 60804. Telefon: (708) 533 -1050, Fax: (708) 656-1090, E-mail: velehrad_chicago@hotmail.com Řídí – Editor: Fr. Dušan Hladík s redakční radou. Application to mail at periodicals postage rates is pending at Chicago, IL. POSTMASTER: Send addres changes to: HLASY NÁRODA - VOICES OF THE NATION, P.O Box 508 576, Cicero, IL 60804. Roční předplatné (25 čísel) – Subscription prices per year (25 issues): USA $35, Canada $38, Cizina $40, letecky + $30. Nevyžádané rukopisy se nevracejí, redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit, aniž by tím byl změněn jejich původní obsah.

Olomouc - an underrated gem of Moravia

The Moravian town of Olomouc ranks quite undeservedly among the least appreciated treasures of the Czech Republic. Many experts believe, however, that it represents the second most important architectural compilation of buildings and parks, right after Prague.

According to a legend, Julius Caesar himself founded the first Roman colony at this location. Historical evidence, however, points to a permanent settlement established here no earlier than the 7th century. Despite its strategic placement at the confluence of the Morava and Bystřice rivers, Olomouc did not achieve a significant status among the major centers of the Great Moravian Empire. The first written source describes a settlement built at this site around a Slavic fortress constructed by Břetislav I at the beginning of the 10th century.

In the year 1063 Olomouc was elevated to a bishopric. The ecclesiastic authorities granted the community numerous municipal rights and called upon the Premonstratension order to establish a monastery here. Under the bishop Jindřich Zdík the unfinished basilica of St. Wenceslas was consecrated and the bishop's palace was built. From 1187 to 1641 Olomouc functioned as the capital of Moravia. King Matthias Corvinus proclaimed himself the Czech King here in 1469. The town of Olomouc prospered economically due to being situated on an important trade route to Krakow. Many German merchants and craftsmen settled here. During the Hussite wars Olomouc remained a staunchly Catholic town which resulted in the expulsion of the Jewish population in 1454. The Jews were not allowed back until 1848.

A Jesuit college, founded here in 1566, was raised to the status of a university in 1573. It was the second university in the country after the Charles University founded by Emperor Charles IV in 1348. The Olomouc University is known today as the Palacký University.

During the Thirty Years War the town was occupied, plundered, and devastated by Swedish troops and was replaced by Brno as the capital of Moravia. Both the bishopric and the university were moved to Brno during the latter part of the 18th century. In 1777 Olomouc became the seat of the metropolitan archbishop of Moravia.

Badly needed rebuilding program was curtailed by the construction of city fortifications ordered by the Empress Maria Theresa who feared Prussian military invasions. This policy greatly delayed the town's commercial development until 1888, when the fortifications were finally eliminated. Full-fledged industrialsation eluded Olomouc until well into the twentieth century.

Two rather unique products of Olomouc which appeal to consumers' both olfactory and gustatory senses are the chocolate bars produced by Zora-Olomouc and (to some malodorous) ripe cheeses, called „olomoucké syrečky" (known locally as „tvarůžky"). After World War II Olomouc became once again a university town, but during the communist era the town was burdened by a huge Soviet troop concentration.

The center of Olomouc consists of two large squares. The upper Square (Horní náměstí) contains the Town Hall (radnice). It is in reality a complex of Gothic buildings, some of which date to 1378. The famous astronomical clock (orloj) of 1420 was unfortunately destroyed during World War II and was replaced by a propaganda-laden mosaic of proletarian workers rendered in the style of „socialist realism". The monumental Baroque style Holy Trinity Column was erected during the first half of the eighteenth century. It is the largest plague column in the country. It has a small chapel at the base of the column and no fewer than 18 statues of saints featured at various levels, including the topmost configuration of the Holy Trinity.

Other points of interest within the Upper Square include the ornate fountains of Hercules and Julius Caesar. The Lower Square contains Jupiter and Neptune fountains and another plague column. To the north of the Upper Square is the largest Gothic church of Moravia, the fifteenth century church of St. Maurice. The western side of the church resembles a castle and the nave boasts of the largest pipe organ (2,311 pipes) in the Republic. Not surprisingly, an international organ festival is held here every September.

Žerotínovo náměstí (Zerotin Square) is dominated by the former Dominican church of St. Michael, founded in 1230. This church contains a beautiful Baroque chapel of St. Sarkander, built in 1721, in memory of vicar Jan Sarkander of Holešov who was tortured to death in 1620 during the uprising of the Czech estates against the Habsburgs. At that time the Czech Protestants gained brief control of the town council and the Jesuits were expelled from Olomouc. The chapel was enlarged during the first decade of the twentieth century in a Pseudo-Baroque style. In the basement the visitors may glimpse various instruments of torture and read detailed descriptions of 17th century tortures.

The Wenceslas Square (Václavské náměstí) took its name from St. Wenceslas Cathedral, the 19th century Neo-Gothic church which evolved from a 12th century Romanesque basilica. Next door to the cathedral id the Přemyslide Palace which contains the remains of 12th century bishop's palace, perhaps the most historically valuable monument in Olomouc. Next door to the palace is the Cathedral Deanery where the last male heir to the Přemyslide throne, Wenceslas III (Václav III.), was murdered in 1306.

Today the city of Olomouc has a population of 100,000. In addition to awe-inspiring architectural landmarks, Olomouc is practically encircled by picturesque parks like Bezručovy and Smetanovy sady. An annual flower festival is held at the beginning of May in the flora Exhibition Ground, one of the most beautiful natural exhibits of its kind.

Olomouc is without a doubt one of the most splendid, yet underrated gems of Moravia. *Czech compatriot*

Photo on back page:
St. Wenceslas Cathedral of Olomouc

